

VLIJMENSE DIJK 67, VLIJMEN

VERKENNEND FLORA EN FAUNA ONDERZOEK

Opdrachtgever:

Woonveste

Projectnr:

VKL207-0001

Datum:

1 december 2021

VLIJMENSE DIJK 67, VLIJMEN

VERKENNEND FLORA EN FAUNA ONDERZOEK

Opdrachtgever:	Woonveste
Projectnr:	VKL207-0001
Rapportnr:	20211201-VKL207-RAP-FF-1.0
Status:	Definitief
Datum:	1 december 2021

T 088 - 33 66 333
F 088 - 33 66 099
E info@kragten.nl

© 2019 Kragten
Niets uit dit rapport mag worden veeleenvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook zonder voorafgaande toestemming van Kragten. Het is tevens verboden informatie en kennis verwerkt in dit rapport ter beschikking te stellen aan derden of op andere wijze toe te passen dan waaraan in de overeenkomst toestemming wordt verleend.

Opsteller:
STK

Verificatie:
NH

Validatie:
RVHE

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING.....	7
1.1	Aanleiding.....	7
1.2	Doelstelling.....	7
1.3	Leeswijzer.....	7
2	PROJECTGEGEVENS.....	9
2.1	Beschrijving onderzoeksgebied.....	9
2.2	Voorgenomen plan.....	11
3	BESCHERMDE SOORTEN.....	13
3.1	Inventarisatie.....	13
3.1.1	Literatuuronderzoek.....	13
3.1.2	Veldbezoek.....	14
3.2	Interpretatie.....	15
3.2.1	Flora.....	15
3.2.2	Vogels.....	15
3.2.3	Vleermuizen.....	19
3.2.4	Grondgebonden zoogdieren.....	20
3.2.1	Amfibieën.....	23
3.2.2	Reptielen.....	23
3.2.3	Vissen.....	23
3.2.4	Ongewervelden.....	23
4	BESCHERMDE GEBIEDEN.....	25
4.1	Natura 2000-gebieden.....	25
4.2	Provinciale gebiedsbescherming.....	25
4.3	Houtopstanden.....	26
5	EFFECTEN VOORGENOMEN INGREPEN.....	29
5.1	Beschermde soorten.....	29
5.1.4.1	Algemeen voorkomende zoogdiersoorten.....	29
5.1.4.2	Bunzing, hermelijn, wezel en steenmarter.....	30
5.2	Beschermde gebieden.....	30
5.2.1	Natura 2000-gebieden.....	30
5.2.2	Provinciale gebiedsbescherming.....	30
5.2.3	Houtopstanden.....	30
6	CONCLUSIES.....	31
6.1	Beschermde soorten.....	31
6.1.1	Vogels – nader onderzoek huismus, kerkuil en steenuil.....	31
6.1.2	Vogels - rekening houden met broedseizoen.....	31
6.1.3	Vleermuizen – nader soortenonderzoek.....	31
6.1.4	Kleine marterachtigen en steenmarter – nader soortenonderzoek.....	31
6.1.5	Algemeen voorkomende soorten - rekening houden met zorgplicht.....	32
6.2	Beschermde gebieden.....	32
6.2.1	Natura2000-gebieden - stikstofdepositieonderzoek.....	32
6.2.2	Provinciale gebiedsbescherming - geen effecten.....	32
6.2.3	Houtopstanden – mogelijke aanvraag omgevingsvergunning.....	32
7	GERAADPLEEGDE LITERATUUR.....	33

BIJLAGEN

B1	NATUURBESCHERMING
B1.1	Wet natuurbescherming
B1.1.1	Bescherming planten- en diersoorten
B1.1.2	Bescherming natuurgebieden
B1.1.3	Bescherming houtopstanden
B1.2	Provinciale gebiedsbescherming
B2	BESCHERMDE SOORTEN
B3	JAARROND BESCHERMDE VOGELNESTEN
B4	PROVINCIALE VRIJSTELLING

TABELLEN

Tabel 1.	Waargenomen beschermde soorten binnen een straal van circa 2 kilometer van het onderzoeksgebied in de NDFF (2016 - 2021).....	13
Tabel 2.	Natura2000-gebieden en de afstand tot het onderzoeksgebied.....	25
Tabel 3	Soorten Habitatrichtlijn, Verdrag van Bern en Verdrag van Bonn.	2-1
Tabel 4	Andere soorten.....	2-2

AFBEELDINGEN

Afbeelding 1.	Ligging van het onderzoeksgebied (rood gemarkeerd), weergegeven op luchtfoto (bron: PDOK Viewer).....	9
Afbeelding 2.	Haag en tevens de grens met de Molenstraat op de oostelijke zijde van het onderzoeksgebied (foto vanuit Molenstraat).....	10
Afbeelding 3.	Zijaanzicht van de kortgevelboerderij binnen het onderzoeksgebied (foto is genomen van noordzijde boerderij).....	10
Afbeelding 4.	Eén van de bijgebouwen ten noorden van de boerderij die dient als hooi- en houtopslag (foto genomen vanuit noordzijde boerderij).....	10
Afbeelding 5.	Bijgebouw nr. 2 bestaande uit baksteen en een golfplaten dak (foto westzijde van het gebouw).....	10
Afbeelding 6.	Overzicht kleine boomgaarde direct grenzend ten westen van bijgebouw 2 (foto gemaakt gekeken naar noorden).....	10
Afbeelding 7.	Overzicht van het agrarische perceel met links de zorglocatie bebouwing en haag (foto gemaakt vanuit boomgaarde).....	10
Afbeelding 8.	Schetsontwerp van het onderzoeksgebied (bron: CIER ARCHITECTEN B.V.).....	11
Afbeelding 9.	Locatie waar huismussen roepend en vliegend zijn waargenomen (gele cirkel) ten opzichte van het onderzoeksgebied.....	16
Afbeelding 10.	Gebouw 1, kortgevelboerderij, met een rieten dak dat deels bedekt/vervangen is met plastic zeil (foto vanuit oostzijde).....	16
Afbeelding 11.	Gebouw 2 met golfplaten dak (foto vanuit oostzijde).....	16
Afbeelding 12.	Bebouwing 3 met een golfplaten dak.....	17
Afbeelding 13.	Opening in gebouw 2 tussen de dakplaten en de bakstenen muur (foto van buitenzijde noordzijde gebouw).....	18
Afbeelding 14.	Tweede opening in gebouw 2 vanuit binnen gezien (foto van binnenkant noordzijde).....	18
Afbeelding 15.	Nestkast steenuil binnen het onderzoeksgebied ten zuiden.....	18
Afbeelding 16.	Nestkast voor algemene broedvogels en omgevingsscansoorten zoals de koolmees en pimpelmees.....	19
Afbeelding 17.	Nestkast voor algemene.....	19
Afbeelding 18.	Bebouwing 3 met mogelijke verblijfplaatsen voor kleine marterachtigen en steenmarter in de vorm van een bovenverdieping met hooiopslag, houtopslag, rommelige hoekjes etc. (foto van zuidwestzijde).....	21
Afbeelding 19.	Voorbeeld van (konijnen)hol in bebouwing 3, dat naar verwachting geschikte verblijfplaatsen vormt voor steenmarter en/of kleine marterachtigen.....	21
Afbeelding 20.	Voorbeeld van (konijnen)hol in bebouwing 3.....	22
Afbeelding 21.	Ligging van het onderzoeksgebied (rode belijning) ten opzichte van de meest nabij gelegen Natura 2000-gebieden (bron: Natura 2000 Network Viewer).....	25
Afbeelding 22.	Ligging van de deelgebieden (rood gemarkeerd), ten opzichte van het Natuur Netwerk Nederland (bron: Provincie Limburg, Atlas Limburg).....	26
Afbeelding 23.	Overzicht van locatie boom met mogelijke stamomtrek groter dan 150 cm op 1,30 m hoogte (bron: PDOK Viewer).....	27
Afbeelding 24.	Voorbeeld van de boom in het oosten van het onderzoeksgebied met mogelijk een stamomtrek groter dan 150 cm op 1,30 meter hoogte (foto vanuit Molenstraat).....	27

1 INLEIDING

1.1 Aanleiding

Op de locatie Vlijmense Dijk 67 te Vlijmen staat momenteel een kortgevelboerderij (gemeentelijk monument) met enkele bijgebouwen omringd door een perceel met agrarisch bouwland. Deze locatie wordt ontwikkeld tot een woon-zorgcomplex. Hiervoor wordt momenteel een bestemmingplanwijziging doorgevoerd, waardoor een verkennend flora en faunaonderzoek noodzakelijk is.

Volgens nationale en internationale regelgeving is het verplicht om voorafgaand aan de ingreep onderzoek te doen naar de effecten op beschermde gebieden (Natura 2000 en Natuur Netwerk Nederland (NNN)) en het eventuele voorkomen van beschermde flora en fauna. Tevens is het volgens nationale regelgeving in sommige gevallen verplicht om melding te doen van en/of het aanvragen van een vergunning voor het kappen van houtopstanden.

In dit verkennend flora- en faunaonderzoek wordt aangegeven welke beschermde flora en fauna mogelijk voorkomen in het onderzoeksgebied, wat de effecten van de ingreep hierop zijn en wordt een eerste inschatting gegeven van het effect op beschermde gebieden. Wanneer de aanwezigheid van beschermde flora en fauna niet afdoende kan worden aangetoond of uitgesloten en/of wanneer effecten op beschermde gebieden mogelijk aan de orde zijn, is er nog aanvullend onderzoek nodig.

1.2 Doelstelling

Het doel van het verkennend flora- en faunaonderzoek is om inzichtelijk te krijgen welke beschermde flora en fauna potentieel voorkomen in het onderzoeksgebied, of de ingreep hier mogelijk een (negatief) effect op heeft en naar welke soorten en voor deze soorten belangrijke functies eventueel aanvullend onderzoek nodig is.

Daarnaast wordt gekeken naar de ligging van het onderzoeksgebied ten opzichte van beschermde gebieden (Natura 2000 en NNN), of de ingreep hier mogelijk een (negatief) effect op heeft en of nadere toetsing nodig is. Tevens wordt bepaald of de ingreep betrekking heeft op houtopstanden die onder de Wet natuurbescherming beschermd zijn. Ten slotte wordt gekeken of het uitvoeren van de ingreep mogelijk een overtreding van de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming inhoudt.

1.3 Leeswijzer

De rapportage van dit verkennend flora- en faunaonderzoek is als volgt opgebouwd:

- Hoofdstuk 2 beschrijft de geografische ligging, het huidige gebruik van en de voorgenomen ingrepen binnen het onderzoeksgebied.
- In hoofdstuk 3 zijn de verzamelde resultaten van het veld- en literatuuronderzoek ten aanzien van beschermde planten- en diersoorten en beschermde functies binnen en nabij het onderzoeksgebied uiteengezet.
- In hoofdstuk 4 wordt toegelicht of het onderzoeksgebied binnen of in de nabijheid van beschermde gebieden gelegen is (Natura 2000 en NNB). Ook wordt aangegeven of binnen het onderzoeksgebied beschermde houtopstanden aanwezig zijn die vallen onder de bescherming van de Wet natuurbescherming en/of waarvoor een vergunningplicht geldt bij kapwerkzaamheden.
- Hoofdstuk 5 beschrijft per soortgroep welke effecten tijdens de realisatiefase en de gebruiksfase van het project kunnen worden verwacht op beschermde soorten. Daarnaast wordt aangegeven of effecten op beschermde gebieden te verwachten zijn.
- In hoofdstuk 6 zijn de conclusies en aanbevelingen opgenomen.

Ten slotte zijn enkele bijlagen bijgevoegd, betreffende soortenbescherming, een korte toelichting op de voor dit project relevante natuurbescherming en de bekende soortgegevens en kaarten met de bevindingen van de uitgevoerde veldbezoeken.

2 PROJECTGEGEVENS

In dit hoofdstuk worden de belangrijkste gegevens ten aanzien van de voorgenomen ingrepen binnen het onderzoeksgebied weergegeven. Allereerst wordt ingegaan op de geografische ligging en het huidige gebruik van het onderzoeksgebied. Vervolgens worden de voorgenomen ingrepen en het toekomstig gebruik binnen het onderzoeksgebied kort beschreven.

2.1 Beschrijving onderzoeksgebied

Het onderzoeksgebied bestaat uit een kortgevelboerderij (gemeentelijk monument) met enkele bijgebouwen omringd door een perceel met agrarisch bouwland. Het onderzoeksgebied is gelegen in het oosten van Vlijmen (gemeente Heusden) in provincie Noord-Brabant (afbeelding 1).

Het onderzoeksgebied is in zijn geheel omringd door haagbegroeiing en bestaat grotendeels uit bebouwing, agrarische landbouwgrond en groenstroken. In het noorden en westen grenst het aan bebouwd gebied (woningen en een zorglocatie). Ten zuiden aan de haagbegroeiing grenst intensief beheerd grasland met woningbouw. Oostelijk van het onderzoeksgebied zijn de Molenstraat en de Vlijmse Dijk gelegen.

Binnen het onderzoeksgebied komt een hoofdgebouw (nr. 1) en twee bijgebouwen (nr. 2 en 3). Het hoofdgebouw bestaat uit de kortgevelboerderij die is opgebouwd uit baksteen en rieten dak, afgedicht met plastic. Bijgebouw 2 bestaat uit een oude, uit baksteen opgebouwde, veestal die niet meer in gebruik is en bijgebouw 3 bestaat uit een constructie dat gebruikt wordt voor opslag van hooi en hout ten tijde van het veldbezoek. Ten zuiden van de boerderij is een extensief beheerde tuin aanwezig. Ten westen van gebouw 2 is een kleine boomgaarde aanwezig. In afbeelding 2 t/m 7 is een impressie van het onderzoeksgebied opgenomen.

Afbeelding 1. Ligging van het onderzoeksgebied (rood gemarkeerd), weergegeven op luchtfoto (bron: PDOK Viewer).

Afbeelding 2. Haag en tevens de grens met de Molenstraat op de oostelijke zijde van het onderzoeksgebied (foto vanuit Molenstraat).

Afbeelding 3. Zijaanzicht van de kortgevelboerderij binnen het onderzoeksgebied (foto is genomen van noordzijde boerderij).

Afbeelding 4. Eén van de bijgebouwen ten noorden van de boerderij die dient als hooi- en houtopslag (foto genomen vanuit noordzijde boerderij).

Afbeelding 5. Bijgebouw nr. 2 bestaande uit baksteen en een golfplaten dak (foto westzijde van het gebouw).

Afbeelding 6. Overzicht kleine boomgaarde direct grenzend ten westen van bijgebouw 2 (foto gemaakt gekeken naar noorden).

Afbeelding 7. Overzicht van het agrarische perceel met links de zorglocatie bebouwing en haag (foto gemaakt vanuit boomgaarde).

2.2 Voorgenomen plan

Binnen het onderzoekgebied bestaat het programma uit:

- twee gebouwen met elk maximaal 19 zorgappartementen;
- tien levensloopbestendige woningen;
- herstel van de kortgevelboerderij tot (beheerders)woning;
- één kavel voor een vrijstaande woning;
- openbare ruimte met groen en parkeren.

In afbeelding 8 is een inrichtingsschets opgenomen van het onderzoeksgebied. Binnen dit flora- en faunaonderzoek is ervan uit gegaan dat de volgende werkzaamheden gaan plaatsvinden:

- Hagen op de grens van het onderzoeksgebied blijven behouden,
- Hoofdgebouw 1 en bijgebouw 2 blijven behouden maar gerenoveerd,
- Bijgebouw 3 wordt gesloopt,
- Aanwezige, bestaande groenstroken en bomen worden gekapt.

Afbeelding 8. Schetsontwerp van het onderzoeksgebied)

3 BESCHERMDE SOORTEN

Om een indruk te verkrijgen van de (mogelijk) aanwezige beschermde planten- en diersoorten binnen het onderzoeksgebied is literatuuronderzoek en een verkennend veldbezoek uitgevoerd. Op basis van de verzamelde gegevens is beoordeeld of en zo ja, welke functie het onderzoeksgebied heeft voor beschermde soorten. In bijlage 1 is een korte toelichting van de Wet natuurbescherming opgenomen.

3.1 Inventarisatie

3.1.1 Literatuuronderzoek

De NDFF (Nationale Databank Flora en Fauna) is een natuurdatabank van Nederland waarmee online natuurinformatie opgevraagd kan worden. De databank geeft gevalideerde informatie over waarnemingen van beschermde en zeldzame planten en dieren. De NDFF bundelt ruim 100 databanken zoals de gegevens van FLORON, De Vlinderstichting, RAVON, SOVON Vogelonderzoek Nederland en De Zoogdierverseniging. De NDFF-gegevens zijn geraadpleegd voor de periode 2016 - 2021 (maximaal 5 jaar oud). Aan de hand van de verspreidingsgegevens is bekeken welke soorten binnen en in de omgeving van de projectlocatie zijn waargenomen. Deze soorten zijn weergegeven in tabel 1. Alle beschermde soorten in de beschermingscategorieën Habitatrichtlijn en Andere soorten worden in het overzicht getoond. Van de soorten in de beschermingscategorie Vogelrichtlijn worden alleen de soorten met jaarrond beschermde nesten weergegeven. Hiervoor worden alleen de waarnemingen getoond van vogels met nest indicierend gedrag. Overvliegende vogels of waarnemingen van vogels buiten het geschikt broedgebieden worden buiten beschouwing gelaten. De waarnemingen betreffen alle waarnemingen in de nabijheid van de onderzoeksgebieden. Dit betreffen o.a. waarnemingen van nesten en holen, maar ook van aangetroffen exemplaren, graafsporen, jagende en overvliegende soorten. Of functies (verblijfplaatsen, foerageergebied, etc.) voor de in tabel 1 opgenomen soorten binnen het onderzoeksgebied aanwezig zijn of kunnen worden verwacht, wordt behandeld in paragraaf 3.2.

Tabel 1. Waargenomen beschermde soorten binnen een straal van circa 1,5 kilometer van het onderzoeksgebied in de NDFF (2016 - 2021)

Soort Nederlands	Soort wetenschappelijk	Bescherming*	Rode lijst
Vogels, jaarrond beschermde nesten			
Buizerd	<i>Buteo buteo</i>	Wnb-vrl	
Gierzwaluw	<i>Apus apus</i>	Wnb-vrl	
Huisemus	<i>Passer domesticus</i>	Wnb-vrl	Gevoelig
Kerkuil	<i>Tyto alba</i>	Wnb-vrl	
Ransuil	<i>Asio otus</i>	Wnb-vrl	Kwetsbaar
Sperwer	<i>Accipiter nisus</i>	Wnb-vrl	
Steenuil	<i>Athene vidalii</i>	Wnb-vrl	Kwetsbaar
Vogels, omgevingsscansoorten			
Blauwe reiger	<i>Ardea cinerea</i>	Wnb-vrl	
Boerenzwaluw	<i>Hirundo rustica</i>	Wnb-vrl	Gevoelig
Boomklever	<i>Sitta europaea</i>	Wnb-vrl	
Boomkruiper	<i>Certhia brachydactyla</i>	Wnb-vrl	
Brilduiker	<i>Bucephala clangula</i>	Wnb-vrl	Gevoelig
Ekster	<i>Pica pica</i>	Wnb-vrl	
Gekraagde roodstaart	<i>Phoenicurus phoenicurus</i>	Wnb-vrl	
Gauwe vliegenvanger	<i>Muscicapa striata</i>	Wnb-vrl	Gevoelig
Groene specht	<i>Picus viridis</i>	Wnb-vrl	
Grote bonte specht	<i>Dendrocopos major</i>	Wnb-vrl	

Huiszwaluw	<i>Delichon urbicum</i>	Wnb-vrl	Gevoelig
Ijsvogel	<i>Alcedo atthis</i>	Wnb-vrl	
Kleine bonte specht	<i>Dryobates minor</i>	Wnb-vrl	
Koolmees	<i>Parus major</i>	Wnb-vrl	
Oeverzwaluw	<i>Riparia riparia</i>	Wnb-vrl	
Pimpelmees	<i>Cyanistes caeruleus</i>	Wnb-vrl	
Spreeuw	<i>Sturnus vulgaris</i>	Wnb-vrl	
Torenvalk	<i>Falco tinnunculus</i>	Wnb-vrl	Kwetsbaar
Zwarte kraai	<i>Corvus corone</i>	Wnb-vrl	
Zwarte mees	<i>Periparus ater</i>	Wnb-vrl	Gevoelig
Zwarte roodstaart	<i>Phoenicurus ochruros</i>	Wnb-vrl	
Zoogdieren, grondgebonden			
Aardmuis	<i>Microtus agrestis</i>	Wnb-andere soorten	
Bever	<i>Castor fiber</i>	Wnb-hrl	
Bosmuis	<i>Apodemus sylvaticus</i>	Wnb-andere soorten	
Bunzing	<i>Mustela putorius</i>	Wnb-andere soorten	Kwetsbaar
Das	<i>Meles meles</i>	Wnb-andere soorten	
Eekhoorn	<i>Sciurus vulgaris</i>	Wnb-andere soorten	
Egel	<i>Erinaceus europaeus</i>	Wnb-andere soorten	
Haas	<i>Lepus europaeus</i>	Wnb-andere soorten	Gevoelig
Hermelijn	<i>Mustela erminea</i>	Wnb-andere soorten	Kwetsbaar
Konijn	<i>Oryctolagus cuniculus</i>	Wnb-andere soorten	Gevoelig
Ree	<i>Capreolus capreolus</i>	Wnb-andere soorten	
Rosse woelmuis	<i>Myodes glareolus</i>	Wnb-andere soorten	
Steenmarter	<i>Martes foina</i>	Wnb-andere soorten	
Vos	<i>Vulpes vulpes</i>	Wnb-andere soorten	
Woelrat	<i>Arvicola amphibius</i>	Wnb-andere soorten	
Zoogdieren, vleermuizen			
Gewone dwergvleermuis	<i>Pipistrellus pipistrellus</i>	Wnb-hrl	
Laatvlieger	<i>Eptesicus serotinus</i>	Wnb-hrl	Kwetsbaar
Rosse vleermuis	<i>Nyctalus noctula</i>	Wnb-hrl	
Ruige dwergvleermuis	<i>Pipistrellus nathusii</i>	Wnb-hrl	
Amfibieën			
Bastaardkikker	<i>Pelophylax kl. esculentus</i>	Wnb-andere soorten	
Bruine kikker	<i>Rana temporaria</i>	Wnb-andere soorten	
Gewone pad	<i>Bufo bufo</i>	Wnb-andere soorten	
Heikikker	<i>Rana arvalis</i>	Wnb-hrl	
Kamsalamander	<i>Triturus cristatus</i>	Wnb-hrl	Kwetsbaar
Kleine watersalamander	<i>Lissotriton vulgaris</i>	Wnb-andere soorten	
Poelkikker	<i>Pelophylax lessonae</i>	Wnb-hrl	
Ongewervelden			
Pimpelblauwtje	<i>Phengaris teleius</i>	Wnb-hrl	Ernstig Bedreigd
Gevlekte witsnuitlibel	<i>Leucorrhinia pectoralis</i>	Wnb-hrl	Kwetsbaar
Vissen			
Grote modderkruiper	<i>Misgurnus fossilis</i>	Wnb-andere soorten	Kwetsbaar

* Bescherming: Wnb = Wet natuurbescherming; hrl = Habitatrichtlijnsoort; vrl = Vogelrichtlijnsoort.

3.1.2 Veldbezoek

Op 29 oktober 2021 is een verkennend veldonderzoek uitgevoerd in het onderzoeksgebied door S.J.H. te Kortschat, ecooloog bij Kragten. De weersomstandigheden waren hierbij droog, half bewolkt en zonnig, temperatuur van 15 °C en windkracht 2 Bft. Hierbij is gekeken naar de aanwezige biotopen en de daarbij te

verwachten soorten in het gebied. Eventuele waarnemingen van (beschermde) planten- en diersoorten zijn genoteerd. Op basis van deze gegevens is het gebied op geschiktheid voor beschermde planten- en diersoorten beoordeeld.

3.2 Interpretatie

In deze paragraaf wordt op basis van het literatuuronderzoek en het veldbezoek beschreven welke soorten voorkomen of te verwachten zijn binnen het onderzoeksgebied en welke functie het onderzoeksgebied mogelijk vervult voor deze soorten.

3.2.1 Flora

Het onderzoeksgebied bestaat grotendeels uit agrarisch perceel. Maar ook uit bebouwing, haagbegroeiing, kleine boomgaarden en een extensief beheerde tuin ten zuiden van de boerderij. Binnen het onderzoeksgebied zijn geen beschermde florasoorten aangetroffen. Binnen het agrarische perceel groeit in zijn geheel agrarisch productiegras: Engels raaigras. De haagbegroeiing die in zijn geheel aan alle zijden van het onderzoeksgebied de grens vormt, bestaat grotendeels uit hult, taxus en eenstijlige meidoorn. Binnen de overige groenstroken, waaronder de extensief beheerde tuin, zijn de volgende florasoorten aangetroffen: tuinjudaspenning, gewoon struingras, braam, bonte gele dovennetel, grote en kleine brandnetel, teunisbloem, smalle weegbree, zachte ooievaarsbek, kaal knopkruid, Sint Jakobskruid, mos, paardenbloem, vingerhoedskruid, overblijvende ossentong, hemelsleutel, dagkoekoeksbloem, fluitenkruid, stinkende gouwe, late guldenroede, kleeftkruid, witte dovennetel, akkerklokje (cultivar), Canadese kornoelje, stinkend nieskruid en (jonge) bomen in de vorm van es, zomereik en berk. De bovenstaande florasoorten bestaan grotendeels aangeplante cultivars en groeien vooral op licht beschaduwde tot zonnige, iets open plaatsen op vochtige tot droge, matig voedselrijke tot (zeer) voedselrijke, vrij stikstofrijke, kalkarme tot kalkhoudende grond.

Uit de NDFF-gegevens komen geen waarnemingen van beschermde soorten naar voren binnen een straal van 1,5 kilometer van het onderzoeksgebied (tabel 1).

Op basis van het ontbreken van literatuurgegevens en veldwaarnemingen van beschermde florasoorten, het ontbreken van geschikte ecotopen binnen het onderzoeksgebied en naar verwachting (eerdere) intensieve beheer en bemesting van de tuin en omliggende groen kunnen beschermde florasoorten redelijkerwijs worden uitgesloten binnen het onderzoeksgebied.

Het voorkomen van beschermde florasoorten binnen het onderzoeksgebied:

- Beschermde florasoorten kunnen worden uitgesloten.

3.2.2 Vogels

Jaarrond beschermde nesten

Uit de NDFF-gegevens komt een aantal vogelsoorten met een jaarrond nest naar voren die voorkomen in de nabije omgeving van het onderzoeksgebied (tabel 1). Binnen het onderzoeksgebied is bebouwing aanwezig en bomen die mogelijk broedbiotoop kunnen vormen voor vogels met jaarrond beschermde nesten. Ten oosten van het onderzoeksgebied zijn huismussen roepend en vliegend waargenomen (afbeelding 9), binnen het onderzoeksgebied zijn geen huismussen waargenomen. Huismussen en ook gierzwaluwen zijn vogels met jaarrond beschermde nesten en komen onder andere tot broeden onder dakpannen, gaten en kieren van gebouwen en speciale nestkasten. De boerderij binnen het onderzoeksgebied bevat een rieten dak met zeil (afbeelding 10) en bebouwingen 2 en 3 hebben golfplaten als dak (afbeelding 11 en 12). Hierdoor bevat de bebouwing binnen het onderzoeksgebied geen dakpannen die kunnen dienen als geschikt broedbiotoop voor huismussen en gierzwaluwen. Ook zijn er geen speciale nestkasten aangetroffen die kunnen dienen als geschikt broedbiotoop voor vogels met jaarrond beschermde nesten. Het onderzoeksgebied is naar verwachting (onderdeel als leefgebied van de huismussen, die in het oosten zijn waargenomen. Huismussen kunnen ook bij optimaal geschikt leefgebied tot broeden komen in open bebouwing, tussen de balken en golfplaten dak, of in geschikte openingen onder golfplaten daken. Op basis van huismus waarnemingen direct grenzend aan het

onderzoeksgebied en optimaal leefgebied binnen het onderzoeksgebied kunnen nesten van de huismus niet worden uitgesloten binnen de aanwezige bebouwing.

Afbeelding 9. Locatie waar huismussen roepend en vliegend zijn waargenomen (gele cirkel) ten opzichte van het onderzoeksgebied

Afbeelding 10. Gebouw 1, kortgevelboerderij, met een rieten dak dat deels bedekt/vervangen is met plastic zeil (foto vanuit oostzijde)

Afbeelding 11. Gebouw 2 met golfplaten dak (foto vanuit oostzijde)

*Afbeelding 12. Bebouwing 3 met een golfplaten dak
(foto van zuidzijde bebouwing)*

Uit de NDFF-zijn gegevens bekend van steenuil. Het leefgebied van de steenuil en kerkuil bestaat vooral uit cultuurlandschappen. De steenuil komt vooral voor in kleinschalige cultuurlandschappen met een variatie aan houtwallen, heggen, weiltes en knoestige bomen. Jachtgebied bestaat uit open terrein met het hele jaar door lage vegetatie (beweiding). Voorts zijn er voldoende zitplaatsen van één tot anderhalve meter hoogte (paaltjes bijvoorbeeld) om vanaf te jagen. De bovenstaande leefgebied is aanwezig binnen het onderzoeksgebied. De soort broedt in holtes van bomen, rustige hoekjes of nissen van gebouwen, schuren en speciale nestkasten. Binnen het onderzoeksgebied zijn geen sporen van de steenuil aangetroffen in het onderzoeksgebied. De kortgevelboerderij (gebouw 1), vormt mogelijk geschikt broedbiotoop voor de steenuil door het de aanwezigheid van openingen, kieren, nissen in het gebouw. Binnen in gebouw 2 zijn enkele openingen aangetroffen die mogelijk toegang bieden aan de steenuil om tot broeden te kunnen komen in gebouw 2 (afbeelding 13 en 14). Gebouw 3 vormt geen geschikt broedbiotoop voor de steenuil doordat deze constructie geen holten, spleten en andere wegkruipplaatsen biedt aan de steenuil, waardoor binnen gebouw 3 steenuil kan worden uitgesloten. Gebouwen 1 en 2 vormen mogelijk geschikt broedbiotoop voor de steenuil. Aan een boom ten zuiden van gebouw 2 hangt een steenuil nestkast (afbeelding 15). Deze is ten tijde van het veldbezoek niet gecontroleerd op bewoning. Op basis van bovenstaande conclusies kunnen nesten en/of geschikt leefgebied van de steenuil niet worden uitgesloten binnen het onderzoeksgebied.

De kerkuil komt voor binnen 1,5 kilometer van het onderzoeksgebied voor (NDFF). De soort komt voor in halfopen tot open cultuurlandschappen met allerlei landschapselementen die voor afwisseling zorgen. De kerkuil gaat vanuit zijn roest- of nestplaats jagen in het open veld, het liefst daar waar gras- en bouwland worden afgewisseld met kruidenrijke akkerranden, houtwallen, heggen of bosjes. De soort komt voornamelijk tot broeden in speciale nestkasten, schuren en kerkstorens. Binnen het onderzoeksgebied zijn geen speciale nestkasten aanwezig die geschikt broedbiotoop bieden voor de kerkuil. Binnen het onderzoeksgebied zijn geen sporen aangetroffen van de kerkuil in en rondom de bebouwing. Ten tijde van het veldbezoek zijn de zolders en ruimtes onder het dakbeschot niet bezocht, waarin de kerkuil mogelijk kan nestelen. Gebouwen 1 & 2 mogelijk geschikt broedbiotoop/leefgebied voor de kerkuil door de geschikte openingen.

Vogels met jaarrond beschermd nesten kunnen tot broeden komen in bomen zoals de buizerd en sperwer. Het merendeel van de aanwezige bomen vormen door het ontbreken van holten, de beperkte omvang van de kroon en de beperkte hoogte ongeschikt broedbiotoop voor boombroedende vogels met een jaarrond beschermd nest. Enkele bomen vormen geschikt broedbiotoop voor vogels met jaarrond beschermd nest, echter zijn in alle bomen binnen het onderzoeksgebied ten tijde van het veldbezoek geen (grote) nesten aangetroffen waardoor boombroedende vogels met een jaarrond beschermd nest redelijkerwijs kan worden uitgesloten binnen het onderzoeksgebied.

Afbeelding 13. Opening in gebouw 2 tussen de dakplaten en de bakstenen muur (foto van buitenzijde noordzijde gebouw)

Afbeelding 14. Tweede opening in gebouw 2 vanuit binnen gezien (foto van binnenkant noordzijde)

Afbeelding 15. Nestkast steenuil binnen het onderzoeksgebied ten zuiden van gebouw 2 (foto gekeken richting oosten).

Omgevingsscansoorten

Omgevingsscansoorten betreffen soorten die vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen. Met als eis dat er in de directe omgeving van het onderzoeksgebied geschikte vervangende nestlocaties aanwezig zijn. De nesten van deze soorten zijn wel jaarrond beschermd wanneer de ingreep leidt tot het verdwijnen van de nestplaats en de omgeving onvoldoende alternatief leefgebied biedt en hiermee de gunstige staat van instandhouding van de soort in gevaar komt. Uit het literatuuronderzoek blijkt dat o.a. de volgende omgevingsscansoorten zijn waargenomen in de omgeving van het onderzoeksgebied: blauwe reiger, buizerd (overvliegend) en oeverzwaluw. Ten tijde van het veldbezoek zijn er koolmees en pimpelmees aangetroffen binnen het onderzoeksgebied. Er zijn er geen nesten waargenomen in het onderzoeksgebied. Binnen het onderzoeksgebied zijn enkele nestkasten aangetroffen die geschikt broedbiotoop bieden voor o.a. koolmees en pimpelmees (afbeelding 16 en 17), ook de haag op de grens van het onderzoeksgebied vormt geschikt broedbiotoop voor omgevingsscansoorten. In de omgeving van het onderzoeksgebied is voor deze soorten ruim voldoende alternatief leefgebied aanwezig in de vorm van verschillende bomenrijen, bosschages, heesterbegroeiing en geschikt foerageergebied. Zoals bijvoorbeeld het bosgebied rondom de Visvijver de Haverkampen ten oosten van het onderzoeksgebied.

Algemene broedvogels

Binnen het onderzoeksgebied zijn er geen algemene vogelsoorten waargenomen. De haag, bomen, struikbegroeiing, nestkasten (afbeelding 16 en 17) en bebouwing 3 vormen geschikt broedbiotoop voor algemene broedvogels. De verwachting bestaat dat algemene broedvogels zoals merel en winterkoning tot broeden kunnen komen in de bovengenoemde biotopen.

Afbeelding 16. Nestkast voor algemene broedvogels en omgevingsscansoorten zoals de koolmees en pimpelmees

Afbeelding 17. Nestkast voor algemene broedvogels en omgevingsscansoorten zoals de koolmees en pimpelmees

Voorkomen vogels in het onderzoeksgebied:

- Binnen het onderzoeksgebied kunnen geschikte broedbiotopen en leefgebieden van de huismus, steenuil en kerkuil niet worden uitgesloten,
- Binnen en in de directe omgeving van het onderzoeksgebied kunnen nesten van omgevingsscansoorten en algemene broedvogels niet worden uitgesloten binnen de aangetroffen nestkasten, hagen, struikbegroeiing, struweelbegroeiing en overige groenstroken.

3.2.3

Vleermuizen

Uit het literatuuronderzoek komen de volgende vleermuissoorten naar voren binnen een straal van 1,5 kilometer van het onderzoeksgebied: gewone dwergvleermuis, laatvlieger, rosse vleermuis en ruige dwergvleermuis.

Verblijfplaatsen

Verblijfplaatsen van vleermuizen bevinden zich in bebouwing (onder andere in spouwruimten, onder losse dakpannen, tussen loszittende betimmeringen) of in bomen (holten, spleten, loszittende schors). Binnen en direct grenzend aan de deelgebieden zijn er geen bomen aangetroffen met holten, spleten of loszittend schors. Binnen het onderzoeksgebied zijn gebouwen aanwezig. De kortgevelboerderij, gebouw 1, bevat geen open stootvoegen, spouwmuuren en dakpannen maar wel openingen en/of kieren die het mogelijk maken voor vleermuizen om te kunnen verblijven in de boerderij. Gebouw 2 bevat geen spouwmuur waarin de vleermuizen kunnen verblijven. In gebouwen 1 & 2 zijn geschikte openingen, kieren en wegkruipmogelijkheden aangetroffen (afbeelding 13 en 14) die mogelijk toegang verschaffen tot de gebouwen voor de vleermuizen. Verblijfplaatsen kunnen niet worden uitgesloten binnen het onderzoeksgebied.

Foerageergebied en vliegroute

Vleermuizen gebruiken over het algemeen lijnvormige elementen als bomenrijen en houtwallen als baken voor de vliegroutes. Binnen het onderzoeksgebied zijn lijnvormige elementen aanwezig die kunnen dienen als vliegroutes voor vleermuizen zoals de haag rondom het onderzoeksgebied. Binnen het onderzoeksgebied vormen de groenstroken marginaal geschikt foerageergebied voor vleermuizen zoals de tuin ten zuiden van de kortgevelboerderij en de kleine boomgaarde in het westen van het onderzoeksgebied.

Voorkomen beschermde functies van vleermuissoorten:

- Binnen het onderzoeksgebied kan de aanwezigheid van vaste rust- en verblijfplaatsen voor vleermuizen niet worden uitgesloten.
- De hagen op de grens van het onderzoeksgebied vormt een potentiële vliegroutes voor vleermuizen.
- De hagen en overige groenstroken zoals de tuin vormen marginaal geschikte foerageergebieden voor vleermuizen.

3.2.4 Grondgebonden zoogdieren

3.2.4.1 Ware muizen, woelmuisen, spitsmuizen en slaapmuizen

De verspreidingsgebieden van de veldspitsmuis (verdwenen in Zuid-Limburg), grote bosmuis, noordse woelmuis, eikelmuis, waterspitsmuis en hazelmuis overlappen niet met de locatie van het onderzoeksgebied in Vlijmen (Verspreidingsatlas). Binnen het onderzoeksgebied zijn tevens geen geschikte biotopen voor de bovengenoemde soorten aanwezig. Uit de NDFF-gegevens komen de volgende algemene muizensoorten naar voren: aardmuis, bosmuis, rosse woelmuis en woelrat. Er komen geen NDFF-gegevens van beschermde muizensoorten naar voren binnen een straal van 1,5 kilometer. Ten tijde van het veldbezoek zijn geen sporen (muizenholletjes, uitwerpselen etc.) aangetroffen. Het is echter goed mogelijk dat algemeen voorkomende muizensoorten voorkomen binnen het onderzoeksgebied.

Voorkomen muizensoorten binnen het onderzoeksgebied:

- Naar verwachting komen algemene muizensoorten (o.a. bosmuis en rosse woelmuis) voor in de directe omgeving van het onderzoeksgebied.

3.2.4.2 Knaagdieren

Uit de NDFF-gegevens komen de bever en eekhoorn naar voren binnen een straal van 1,5 kilometer van de deelgebieden.

De eekhoorn komt voor in loofbos, naaldbos of gemengd bos, maar ook in tuinen, parken, bosschages en houtwallen in de buurt van bos. Binnen het onderzoeksgebied zijn suboptimale geschikte biotopen aanwezig voor de eekhoorn, met het ontbreken van sporen in de vorm van onder andere nesten, en optimaal biotoop kan de soort redelijkerwijs worden uitgesloten binnen het onderzoeksgebied.

Binnen en grenzend aan het onderzoeksgebied komen geen geschikte bomen en waterlichamen voor, waardoor de bever kan worden uitgesloten binnen het onderzoeksgebied.

Voorkomen knaagdieren binnen de deelgebieden:

- Eekhoorn en bever kunnen op voorhand worden uitgesloten binnen het onderzoeksgebied.

3.2.4.3 Marterachtigen

Boom- en steenmarter

Uit het literatuuronderzoek komt de steenmarter naar voren in de omgeving van het onderzoeksgebied.

Aangenomen mag worden dat het onderzoeksgebied deel uitmaakt van het leefgebied van een of enkele steenmarters. Deze soort is nachtactief en heeft een leefgebied van 10 - 700 ha. Verblijfplaatsen kunnen zich onder andere bevinden in boomholtes, takkenhopen, dichte struwelen, zolders of kruipruimtes. Met de aanwezigheid van dichte struweel in de vorm van de haag en gebouw 3 met rommel hoekjes en hooiverzamelingen, zijn verblijfplaatsen voor de steenmarter mogelijk aanwezig binnen het onderzoeksgebied. De steenmarter kan niet worden uitgesloten binnen het onderzoeksgebied.

De boommarter leeft bij voorkeur in grote aaneengesloten bossen en gebruikt vooral oude spechten- en eekhoornnesten als nestlocatie. Dit biotoop is niet aanwezig binnen en rondom het onderzoeksgebied. Tijdens het veldbezoek zijn ook geen sporen van de boommarter aangetroffen in het onderzoeksgebied. De boommarter kan worden uitgesloten op aanwezigheid binnen het onderzoeksgebied.

Das

Uit de NDFF komen gegevens van de das naar voren binnen een straal van 1,5 kilometer van de deelgebieden. Binnen het onderzoeksgebied zijn geen sporen van de das aangetroffen (onder andere wissels, wroetsporen, latrines en burchten). Verblijfplaatsen van de das zijn binnen het onderzoeksgebied niet aangetroffen. Door het ontbreken van sporen, ontbreken van optimaal leefgebied en de beperkte toegang van het onderzoeksgebied, kan het voorkomen van de das binnen het onderzoeksgebied worden uitgesloten.

Bunzing, hermelijn en wezel

In de NDFF komen waarnemingen van de bunzing en wezel naar voren binnen een straal van 1,5 kilometer van het onderzoeksgebied. Kleine marterachtigen (bunzing, hermelijn en wezel) hebben een voorkeur voor structuurrijk kleinschalig (cultuur)landschap waarin zij voldoende dekking vinden. Als jachtgebied wordt gebruik gemaakt van landschapselementen zoals overhoekjes, bosjes en hagen. Ook (delen van) weilanden die direct grenzen aan dekking biedende structuren worden als jachtgebied benut. Buiten de dekking van vegetatie zijn kleine marters kwetsbaar voor andere predatoren. Open veld wordt dan ook gemeden en in de regel zullen ze zich niet verder dan enkele meters uit de dekking van vegetatie wagen (Handreiking Kleine marters, provincie Noord - Brabant, 2017). Met de aanwezigheid geschikte verblijfplaatsen in de vorm van bebouwing 3 (afbeelding 18) en in de vorm van (konijnen)holen (afbeelding 19 en 20), bosjes en hagen kunnen verblijfplaatsen en mogelijke essentiële leefgebieden van de kleine marterachtigen niet worden uitgesloten binnen het onderzoeksgebied.

Afbeelding 18. Bebouwing 3 met mogelijke verblijfplaatsen voor kleine marterachtigen en steenmarter in de vorm van een bovenverdieping met hooiopslag, houtopslag, rommelige hoekjes etc. (foto van zuidwestzijde)

Afbeelding 19. Voorbeeld van (konijnen)hol in bebouwing 3, dat naar verwachting geschikte verblijfplaatsen vormt voor steenmarter en/of kleine marterachtigen

Afbeelding 20. Voorbeeld van (konijnen)hol in bebouwing 3, dat naar verwachting geschikte verblijfplaatsen vormt voor steenmarter en/of kleine marterachtigen

Voorkomen marterachtigen binnen de deelgebieden:

- Het onderzoeksgebied vormt mogelijk geschikt leefgebied voor steenmarter en kleine marterachtigen.

3.2.4.4 Overige zoogdieren

Uit de NDFF komen egel, haas en konijn naar voren binnen de directe omgeving van het onderzoeksgebied. Sporen van konijn zijn aangetroffen binnen het onderzoeksgebied in de vorm van aanwezigheid van hollen (afbeelding 19 en 20). Konijnen eten eiwitrijke en licht verteerbare plantdelen, zoals scheuten en wortels van grassen en kruiden en loten van jonge struiken en bomen. Het onderzoeksgebied vormt geschikt leefgebied voor het konijn. Sporen van egel zijn tijdens het veldbezoek niet waargenomen binnen het onderzoeksgebied. Echter vormt het onderzoeksgebied geschikt leefgebied voor de egeldoor de aanwezigheid van onder andere rommelige hoekjes, hagen en extensief beheerde tuin.

Sporen van de vos (hollen en uitwerpselen) zijn binnen het onderzoeksgebied niet aangetroffen. De vos komt in vele leefgebieden voor, zowel in bos en parken, heide en venen, duinen, polders en landbouwgebieden maar ook aan de randen van of in dorpen en steden. De soort leeft waar voldoende voedsel en dekking is en jaagt bij voorkeur in het overgangsgebied van biotopen, omdat daar het meeste voedselaanbod is. Het onderzoeksgebied vormt geschikt foerageergebied voor de vos.

Hazen maken legers (ondiepe uithollingen) in bosranden, windkeringen, ruigtezomen en onder heggen. Ook in hoog gras of tussen de kluiten van een geploegde akker worden hazenlegers waargenomen. Binnen het onderzoeksgebied is geschikt leefgebied aanwezig voor de haas. De haas kan niet worden uitgesloten binnen het onderzoeksgebied.

De overige onder de Habitatrichtlijn vallende in Nederland voorkomende zoogdieren betreffen of zeezoogdieren of slechts zelden in Limburgse bossen waargenomen soorten. Hieronder vallen de wilde kat, lynx en de in Nederland slechts zwerfend aangetroffen wolf en met een vastgesteld leefgebied op De Hoge Veluwe. Derhalve kan worden gesteld dat binnen het onderzoeksgebied geen onder dit beschermingsregime vallende overige zoogdieren voorkomen.

Voorkomen van overige zoogdiersoorten:

- Binnen het onderzoeksgebied kan de aanwezigheid van konijn, vos, haas en egel niet worden uitgesloten.

- Binnen het onderzoeksgebied kan (essentiële) leefgebieden en verblijfplaatsen van de kleine marterachtigen en steenmarter niet worden uitgesloten.

3.2.1 Amfibieën

Uit de NDFF-gegevens komen de volgende amfibiesoorten naar voren binnen een straal van 1,5 kilometer van de het onderzoeksgebied: bastaardkikker, bruine kikker, gewone pad, heikikker, kamsalamander, kleine watersalamander en poelkikker. Binnen of direct grenzend aan het onderzoeksgebied zijn geen waterlichamen aanwezig, waardoor de aanwezigheid van de bovenstaande amfibiesoorten binnen het onderzoeksgebied kan worden uitgesloten. Binnen het onderzoeksgebied kunnen algemene, zwervende, amfibieën niet worden uitgesloten. Overige beschermde amfibiesoorten worden niet verwacht binnen het onderzoeksgebied, door het ontbreken van geschikte ecotopen. Daarbij is er geen sprake van een overlap met de verspreidingsgebieden van de overige beschermde amfibiesoorten en met het onderzoeksgebied.

Voorkomen van beschermde amfibiesoorten:

- Het onderzoeksgebied vormt mogelijk leefgebied (landhabitat) voor algemene soorten zoals bruine kikker en gewone pad)
- Aanwezigheid van beschermde amfibieën wordt niet verwacht

3.2.2 Reptielen

Uit de NDFF-gegevens komen geen waarnemingen van reptielen naar voren binnen een straal van 1,5 kilometer van de het onderzoeksgebied.

Op grond van de ligging van het onderzoeksgebied in stedelijk en agrarisch gebied en het ontbreken van voor reptielen geschikte ecotopen binnen het onderzoeksgebied (structuurrijke vegetatie met voldoende rustige, open, zandige en zonnige plekken) kan het voorkomen van essentieel leefgebied van reptielen binnen het onderzoeksgebied worden uitgesloten.

Voorkomen reptielensoorten binnen het onderzoeksgebied:

- Aanwezigheid van reptielen binnen de onderzoeksgebieden kan worden uitgesloten.

3.2.3 Vissen

Binnen en rondom het onderzoeksgebied zijn geen waterlichamen aanwezig, waardoor de aanwezigheid van (beschermde) vissoorten kan worden uitgesloten binnen het onderzoeksgebied.

Voorkomen beschermde vissoorten binnen het onderzoeksgebied:

- Aanwezigheid van (beschermde) vissoorten kan worden uitgesloten.

3.2.4 Ongewervelden

Uit de NDFF-gegevens komen de volgende beschermde ongewervelden naar voren binnen een straal van 1,5 kilometer van de twee deelgebieden: pimpernelblauwtje en gevlekte witsnuitlibel.

Pimpernelblauwtje

De soort komt voor op vochtige, vrij voedselarme hooilanden waarin de waardplanten (grote pimpernel) groeien en de waardmieren leven. Vaak zijn dit enigszins moerassige graslanden in beekdalen of bij meren. Deze ecotopen zijn niet aanwezig binnen en rondom het onderzoeksgebied, waardoor de soort kan worden uitgesloten binnen het onderzoeksgebied.

Gevlekte witsnuitlibel

Binnen het onderzoeksgebied zijn geen waterlichamen aanwezig, waardoor geschikt leefgebied voor de gevlekte witsnuitlibel ontbreekt. De soort kan worden uitgesloten binnen het onderzoeksgebied.

In verband met het ontbreken van voor overige beschermde ongewervelden geschikte ecotopen in het onderzoeksgebied (oude eiken, schoon water, veensloten, vennen) kan het voorkomen van overige beschermde ongewervelden redelijkerwijs worden uitgesloten.

I
Voorkomen beschermde ongewervelden:

- Het onderzoeksgebied vormt ongeschikt leefgebied voor beschermde ongewervelden.

4 BESCHERMDE GEBIEDEN

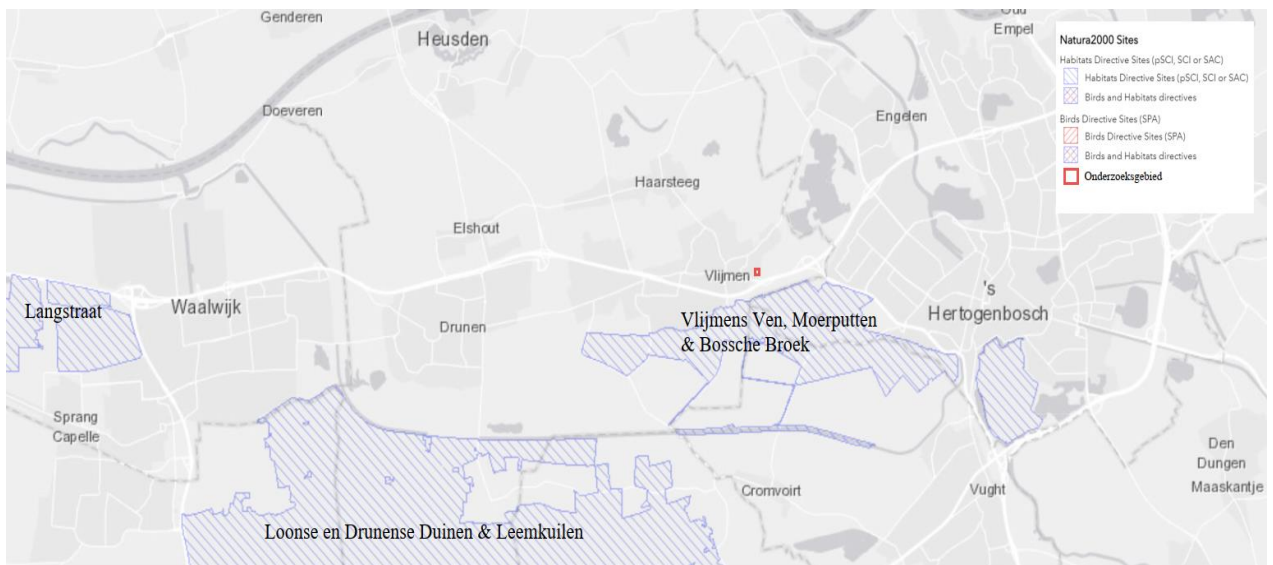
In dit hoofdstuk is aangegeven of het onderzoeksgebied binnen of in de nabijheid van beschermde natuurgebieden gelegen is. Ook is nagegaan of binnen het onderzoeksgebied houtopstanden aanwezig zijn die vallen onder de bescherming van de Wet natuurbescherming. Daarbij is gebruik gemaakt van gegevens van het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, de provincie Noord-Brabant en gemeente Heusden. In bijlage 1 is een korte toelichting van de Wet natuurbescherming opgenomen.

4.1 Natura 2000-gebieden

Het onderzoeksgebied is niet gelegen binnen of grenzend aan een gebied dat aangewezen is als Natura 2000-gebied. De meest nabij gelegen Natura 2000-gebieden tot het onderzoeksgebied zijn weergegeven in tabel 2 en in afbeelding 21.

Tabel 2. Natura2000-gebieden en de afstand tot het onderzoeksgebied

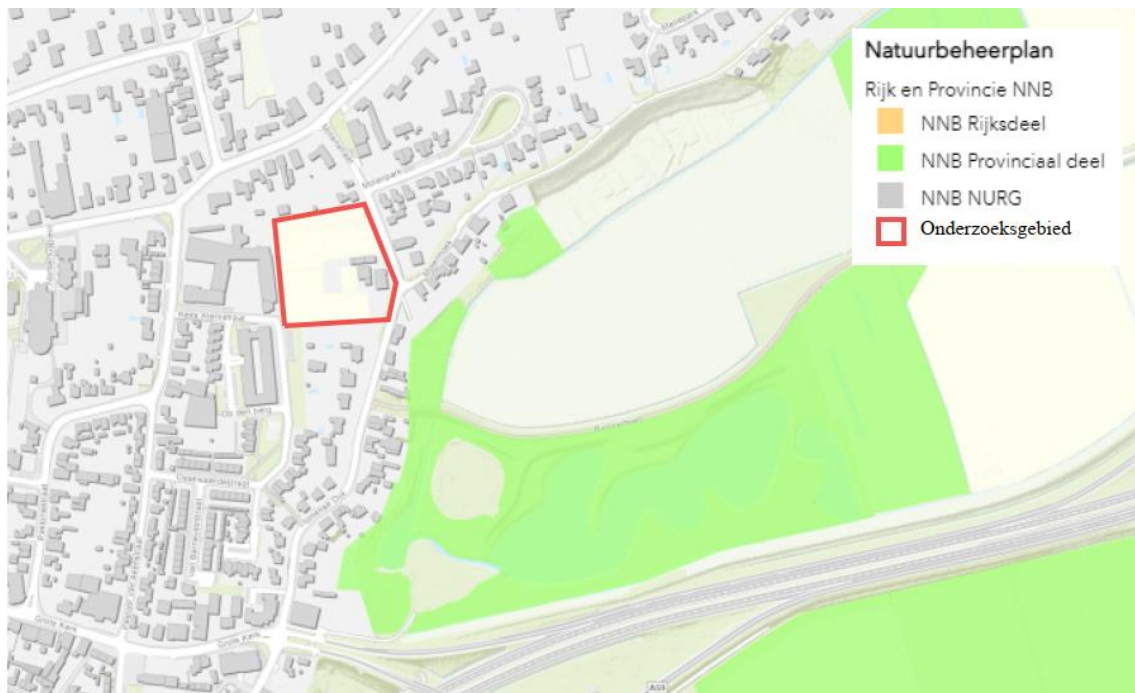
Natura2000-gebied	Afstand tot het onderzoeksgebied
Vlijmens Ven, Moerputten & Bossche Broek	Circa 0,7 km
Loonse en Drunense Duinen & Leemkuilen	Circa 4,0 km
Langstraat	Circa 13,0 km

Afbeelding 21. Ligging van het onderzoeksgebied (rode belijning) ten opzichte van de meest nabij gelegen Natura 2000-gebieden (bron: Natura 2000 Network Viewer)

4.2 Provinciale gebiedsbescherming

In afbeelding 22 is te zien dat het onderzoeksgebied niet gelegen is aan of binnen een gebied dat is aangeduid als het Natuur Netwerk Brabant (NNB). Het meest nabij NNB gebied is gelegen op circa 45 meter ten oosten van het onderzoeksgebied.

Afbeelding 22. Ligging van de deelgebieden (rood gemarkeerd), ten opzichte van het Natuur Netwerk Nederland (bron: Provincie Limburg, Atlas Limburg)

4.3 Houtopstanden

Binnen het onderzoeksgebied worden alle groenstroken (uitgezonderd haag rondom onderzoeksgebied) gekapt. Het onderzoeksgebied valt binnen de bebouwde kom van gemeente Heusden, waardoor de houtopstanden niet van toepassing is.

Er dient wel een kapvergunning bij de gemeente Heusden te worden aangevraagd.. Binnen gemeente Heusden geldt een omgevingsvergunning bij het kappen van een boom als de desbetreffende boom op een hoogte van 1,30 meter boven maaiveld een omtrek gelijk of groter heeft dan 150 cm. Binnen het onderzoeksgebied is er mogelijk 1 boom aanwezig, waarvoor mogelijk een omgevingsvergunning aangevraagd moet worden voor het vellen van deze boom. Deze boom heeft mogelijk een omtrek van 150 cm of groter. Dit is ten tijde van het veldbezoek niet opgemeten. In afbeelding 22 is een de locatie van de boom weergegeven op een topografische kaart en in afbeelding 23 is de boom weergegeven. Alle overige bomen binnen het onderzoeksgebied hebben een omtrek kleiner dan 150 cm op 1,30 m hoogte, waardoor er geen omgevingsvergunning is benodigd voor deze bomen.

Afbeelding 23. Overzicht van locatie boom met mogelijke stamomtrek groter dan 150 cm op 1,30 m hoogte (bron: PDOK Viewer)

Afbeelding 24. Voorbeeld van de boom in het oosten van het onderzoeksgebied met mogelijk een stamomtrek groter dan 150 cm op 1,30 meter hoogte (foto vanuit Molenstraat)

5 EFFECTEN VOORGENOMEN INGREPEN

Dit hoofdstuk beschrijft de effecten van de voorgenomen ingrepen en het toekomstig gebruik van het onderzoeksgebied op de (mogelijk) voorkomende beschermde soorten. Ook wordt aandacht besteed aan de gevolgen van de voorgenomen ingrepen voor de beschermde gebieden.

5.1 Beschermde soorten

Uit hoofdstuk 3 is gebleken dat binnen het onderzoeksgebied beschermde soorten voorkomen of voor kunnen komen. Per soortgroep worden de mogelijke effecten van de voorgenomen ingreep aangegeven.

5.1.1 Overige soortgroepen

Uit de resultaten blijkt dat het voorkomen van beschermde soorten uit de soortgroepen amfibieën, flora, reptielen, vissen en ongewervelden redelijkerwijs kan worden uitgesloten. Voor deze soorten is daarom een negatief effect als gevolg van de ingreep uitgesloten.

5.1.2 Vogels

5.1.2.1 Jaarrond beschermde nesten

Uit de resultaten blijkt dat vaste rust- en verblijfplaatsen van huismus, steenuil en kerkuil niet kunnen worden uitgesloten binnen het onderzoeksgebied. Door de werkzaamheden aan de bebouwing en/of de werkzaamheden in en rondom het onderzoeksgebied kunnen leiden tot negatieve effecten op vogels met een jaarrond beschermd nest, en daarbij kan mogelijk een overtreding van de Wet natuurbescherming optreden.

5.1.2.2 Algemene broedvogels en omgevingsscansoorten

Werkzaamheden die uitgevoerd worden tijdens het broedseizoen kunnen voor algemeen voorkomende broedvogels en omgevingsscansoorten leiden tot het verlaten van nesten met eieren of jongen en brengen de functionaliteit van de nesten hiermee in gevaar. Omdat alle vogels tijdens het broeden zijn beschermd, kunnen werkzaamheden tijdens het broedseizoen leiden tot een overtreding van artikel 3.1 lid 1 en 2 Wet Natuurbescherming.

5.1.3 Vleermuizen

Uit de resultaten blijkt dat er mogelijke verblijfplaatsen, foerageergebied en vliegroutes aanwezig zijn binnen het onderzoeksgebied in de vorm van onder andere de haag op de grens van het onderzoeksgebied, de tuin, kleine boomgaarde, de groenstroken tussen de gebouwen in en de gebouwen zelf. In de omgeving is meer als voldoende alternatief vliegroutes en foerageergebied aanwezig. De haag en groenstroken bieden onvoldoende dekking voor vleermuizen, waardoor het naar verwachting gaat om sub optimaal foerageergebied en vliegroutes. Bij het verwijderen van de groenstroken en enkele bomen binnen het onderzoeksgebied verdwijnt er geen essentiële vliegroutes en foerageergebieden. Bij de sloop van de gebouwen en/of aanpassen van de bebouwing binnen het onderzoeksgebied kunnen mogelijke verblijfplaatsen verdwijnen voor vleermuizen, waardoor mogelijk negatieve effecten kunnen optreden op eventuele vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen. Hierdoor kunnen mogelijk effecten optreden, waarbij Artikel 3.2 lid 2 en 4 van de Wet natuurbescherming mogelijk worden overtreden.

5.1.4 Grondgebonden zoogdieren

5.1.4.1 Algemeen voorkomende zoogdiersoorten

Binnen het onderzoeksgebied worden algemeen voorkomende muizensoorten, konijn, vos, haas en egel verwacht. De omgeving biedt voor deze soorten ruim voldoende alternatief leef- en foerageergebied. Hiermee kan een permanent negatief effect op algemeen voorkomende zoogdiersoorten worden uitgesloten. Tijdens de

uitvoering van de werkzaamheden treden mogelijk wel negatieve effecten op. Zo kunnen individuen worden verwond of gedood of worden verblijfplaatsen vernield (muizen). Er dient derhalve rekening gehouden te worden met de zorgplicht.

5.1.4.2 **Bunzing, hermelijn, wezel en steenmarter**

Mogelijke rustplaatsen van kleine marterachtigen en steenmarter zijn binnen het onderzoeksgebied aanwezig in de in vorm van bebouwing 3, (konijnen) hopen, takkenhopen en hagen. Binnen het onderzoeksgebied worden de struwelen, gebouw 3 en overige groenstroken verwijderd. Dit kan mogelijk zorgen tot een permanent negatief effect op de voorkomende kleine marters en steenmarters. Negatieve effecten van de werkzaamheden kunnen niet worden uitgesloten. De voorgenomen werkzaamheden kunnen hiermee leiden tot een overtreding van de Wet natuurbescherming artikel 3.10, lid 1.

5.2 **Beschermde gebieden**

In de omgeving van het onderzoeksgebied zijn zoals beschreven in hoofdstuk 4 beschermde gebieden gelegen. Aangegeven wordt, welke effecten deze gebieden (mogelijk) kunnen ondervinden van de voorgenomen ingrepen.

5.2.1 **Natura 2000-gebieden**

Het Natura 2000-gebied welke het dichtste bij de deelgebieden ligt is 'Vlijmens Ven, Moerputten & Bossche Broek' ten zuiden van het onderzoeksgebied. Dit gebied ligt op een afstand van circa ongeveer 0,7 km van het onderzoeksgebied.

Door menselijke invloeden in het tussenliggende gebied zijn negatieve effecten door visuele verstoring als gevolg van het realiseren van het graven van de gaten op Natura 2000-gebieden uitgesloten (afbeelding 21). Met de uit te voeren werkzaamheden zal er tijdelijk mogelijk sprake zijn van lokale geluid- en lichtoverlast. Deze leiden naar verwachting op een afstand van minimaal 0,7 km niet tot verstoring in het Natura 2000-gebied. De ingreep draagt niet bij aan verreikende effecten zoals verontreiniging en verdroging. Gelet op de omvang van het project is mogelijk sprake van een significante toename van de stikstofdepositie (verzuring of vermesting) op omliggende Natura 2000-gebieden. Het is in het kader van stikstofdepositie niet mogelijk om op voorhand uit te sluiten dat negatieve effecten op de instandhoudingsdoelstellingen van Natura 2000-gebieden optreden.

5.2.2 **Provinciale gebiedsbescherming**

Het onderzoeksgebied grenst of bevindt zich niet binnen de provinciaal vastgelegde Natuur Netwerk Brabant (NNB). De werkzaamheden bevinden zich vooral binnen het bebouwde gebied van Vlijmen en binnen het onderzoeksgebied. De ingreep heeft daarmee geen effect op het NNB. Negatieve effecten op de provinciaal beschermde gebieden zijn daarmee uitgesloten.

5.2.3 **Houtopstanden**

Zie toelichting hoofdstuk 4.3.

6 CONCLUSIES

Op basis van de resultaten uit dit verkennend flora- en faunaonderzoek, blijkt dat het voornemen om het bouwen van woningen en slopen van de huidige bebouwing op enkele soorten negatief effect kan hebben. Voor de verschillende soort(groep)en wordt beschreven welke verbodsbepalingen uit de Wet natuurbescherming worden overtreden en in hoeverre dit de realisatie van het voornemen in gevaar kan brengen. Eventueel te treffen vervolgstappen worden daarbij aangegeven.

6.1 Beschermden soorten

6.1.1 Vogels – nader soorten -onderzoek huismus, kerkuil en steenuil

Binnen het onderzoeksgebied kunnen nesten en geschikt leefgebied van de huismus, kerkuil en steenuil niet worden uitgesloten. Naar verwachting vormen de gebouwen binnen het onderzoeksgebied geschikt broedbiotoop voor de bovenstaande soorten. Het slopen van de gebouwen, verwijderen van groenstroken en aanpassen van de bebouwing binnen het onderzoeksgebied leidt mogelijk tot negatieve effecten op de broedvogels, zoals het doden of verwonden van vogels (Wnb artikel 3.1.1.) en het vernielen van nesten of eieren (Wnb artikel 3.1.2.). Het is hiernaast tevens mogelijk dat als gevolg van de werkzaamheden vogels verstoord worden (Wnb artikel 3.1.4.). De nesten van deze bovengenoemde vogelsoorten zijn jaarrond beschermd. De nesten zijn het gehele jaar beschermd en niet enkel in de broedperiode. Om te voorkomen dat er mogelijk een overtreding plaatsvindt op de Wet natuurbescherming door de werkzaamheden zal er vastgesteld moeten worden of er in het pand jaarrond beschermde nesten van huismus, kerkuil en steenuil aanwezig zijn.

6.1.2 Vogels - rekening houden met broedseizoenen

Rondom deelgebied 1 zijn bomen aanwezig die geschikt broedbiotoop vormen voor algemene broedvogels. Het uitvoeren van de werkzaamheden binnen de invloedssfeer van de geschikte nestlocaties leidt hiermee mogelijk tot het verstoren van broedende vogels (Wnb artikel 3.1 lid 4).

In gebruik zijnde nesten zijn beschermd en mogen niet worden vernield ten behoeve van ruimtelijke ontwikkelingen. Hiervoor is geen ontheffing van de Wet natuurbescherming mogelijk. Er dient daarom voorkomen te worden dat nesten van vogels vernield en/of verstoord worden bij de werkzaamheden binnen de deelgebieden. De werkzaamheden kunnen het beste worden uitgevoerd buiten het broedseizoen. Het broedseizoen duurt globaal van half maart tot half juli, afhankelijk van de weersomstandigheden en de betreffende vogelsoort.

Indien het niet mogelijk is om de werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren, kan middels een broedvogelschouw onderzocht worden of in gebruik zijnde nesten aanwezig zijn binnen of direct grenzend aan het onderzoeksgebied. Indien nesten afwezig zijn, kan het volledige/kunnen delen van het onderzoeksgebied vrijgegeven worden voor de werkzaamheden.

6.1.3 Vleermuizen – nader soortenonderzoek

Mogelijk hebben gebouwbewonende vleermuissoorten zoals gewone dwergvleermuis en gewone grootvleermuis, een vaste rust en/of verblijfplaats in de bebouwing dat gesloopt en/of verbouwd gaat worden. Om uitsluitsel te kunnen geven over het voorkomen van vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen in de te slopen bebouwing, dient nader vleermuizenonderzoek uitgevoerd te worden. Dit onderzoek dient uitgevoerd te worden conform het Vleermuisprotocol 2021 (Vleermuisvakberaad, Netwerk Groene Bureaus).

6.1.4 Kleine marterachtigen en steenmarter – nader soortenonderzoek

Het onderzoeksgebied vormt mogelijk geschikte verblijfplaatsen en leefgebieden voor de steenmarter en/of de kleine marterachtigen. Om uitsluitsel te kunnen geven over het voorkomen van vaste rust- en verblijfplaatsen van

steenmarter en/of kleine marterachtigen in de te slopen bebouwing en groenstroken, dient nader marteronderzoek uitgevoerd te worden.

6.1.5 Algemeen voorkomende soorten - rekening houden met zorgplicht

De deelgebieden zijn in potentie geschikt als leefgebied voor algemeen voorkomende muizensoorten, konijn, haas, egel en vos. De omgeving van de deelgebieden biedt ruim voldoende alternatief leefgebied tijdens de werkzaamheden, ter behoud van een gunstige staat van instandhouding van deze soorten. Permanente negatieve effecten als gevolg van de werkzaamheden worden daarom niet verwacht. De werkzaamheden zelf hebben mogelijk wel een negatief effect op individuen van voorkomende soorten. Individen worden mogelijk gedood (Wvb artikel 3.10.a.) of vaste rust- en verblijfplaatsen (muizen) worden mogelijk vernield (Wvb artikel 3.10.b.).

De mogelijk voorkomende zoogdiersoorten zijn in de provinciale verordening van de provincie Noord Brabant (zie bijlage 4) vrijgesteld van ontheffing voor het vernielen van vaste rust- en verblijfplaatsen. Het doden van individuen van deze soorten blijft verboden, maar het vangen daarentegen is wel vrijgesteld van ontheffing. Door middel van zorgvuldig handelen tijdens de uitvoering van de werkzaamheden kan daarom een overtreding van de Wet natuurbescherming voorkomen worden. Dit houdt in dat aangetroffen individuen van de soort verjaagd dienen te worden of gevangen en vrijgelaten dienen te worden in het aanliggend gebied, buiten invloed van de werkzaamheden.

6.2 Beschermde gebieden

6.2.1 Natura2000-gebieden - stikstofdepositieonderzoek

Zoals beschreven in hoofdstuk 5 kan op voorhand niet worden uitgesloten dat door stikstofdepositie (vermesting en verzuring) negatieve effecten optreden op omliggende Natura 2000-gebieden. Voor de overige verstoringfactoren geldt dat hiervan geen negatieve effecten te verwachten zijn op omliggende Natura 2000-gebieden.

6.2.2 Provinciale gebiedsbescherming - geen effecten

Binnen provincie Noord Brabant geldt dat indirecte effecten (externe) werking op de Goudgroene natuurzone pas beschouwd hoeven worden zodra permanente directe oppervlakte aantasting aan de orde is. Dit is in deze situatie niet het geval.

6.2.3 Houtopstanden – mogelijke aanvraag omgevingsvergunning

Binnen de beoogde ontwikkelingen zijn kapwerkzaamheden voorzien. De aanvraag van een omgevingsvergunning en/of meldplicht in het kader van de Wet natuurbescherming is mogelijk aan de orde. Zie voor toelichting hoofdstuk 4.2.

7 GERAADPLEEGDE LITERATUUR

Chinery, M., 2004. Nieuwe insecten gids. Tirion Natuur, Baarn

Dietz, C. en A. Kiefer, 2017. Veldgids, Vleermuizen van Europa. KNNV Uitgeverij, Zeist

Provincie Noord-Brabant, 2017. Handreiking Kleine Marters in relatie tot soortbescherming. Rapportnummer 2017.32. Oktober 2017.

Schauer, T., C. Caspari, en S. Caspari, 2016. Nieuwe plantengids voor onderweg. Kosmos Uitgevers, Utrecht.

Slagter, D., 2016. Winterflora bomen en struiken. Uitgeverij NatuurMedia, Amsterdam

Stumpel, T. en H. Strijbosch 2017. Veldgids, Amfibieën en reptielen. KNNV Uitgeverij, Zeist

Svensson, L., 2016. ANWB vogelgids van Europa. ANWB B.V., Den Haag

Twisk, P., A. van Diepenbeek en J.P. Bekker, 2016. Veldgids Europese zoogdieren. Stichting Uitgeverij KNNV, Zeist.

Nationale Databank Flora en Fauna

Nationale Databank Flora en Fauna: gegevensexport op 28-10-2021

Websites

www.natura2000.eea.europa.eu/

www.floron.nl

www.minlnv.nederlandsesoorten.nl/soorten

www.overheid.nl

www.heusden.nl

www.noord-brabant.maps.arcgis.com

www.ravon.nl

www.rijksoverheid.nl

www.sovon.nl

www.synbiosys.alterra.nl

www.verspreidingsatlas.nl

www.vleermuis.net

www.vlinderstichting.nl

www.vogelbescherming.nl

www.zoogdiervereniging.nl

BIJLAGEN

B1 NATUURBESCHERMING

Kort wordt in deze bijlage ingegaan op de bescherming van planten- en diersoorten en natuurgebieden krachtens de Wet natuurbescherming en de provinciale verordening/beleidsregels. Daarnaast wordt aangegeven of sprake is van provinciale gebiedsbescherming binnen of nabij het onderzoeksgebied.

B1.1 Wet natuurbescherming

De Wet natuurbescherming is van kracht sinds 1 januari 2017 en regelt zowel de bescherming van planten- en diersoorten, als de bescherming van natuurgebieden en houtopstanden. Daarmee vervangt de Wet natuurbescherming de inmiddels vervallen Flora- en faunawet, Natuurbeschermingswet 1998 en de Boswet.

Op grond van de Wet natuurbescherming zijn aan Gedeputeerde Staten van de provincies diverse bevoegdheden toegekend. De provincies zijn met ingang van de Wet natuurbescherming (in de meeste gevallen) bevoegd gezag voor ontheffingen, vergunningen en meldingen op grond van de wet. De provincies hebben hun bevoegdheden uitgewerkt in verordeningen of beleidsregels, die per provincie verschillen. In de provinciale regelingen komen de volgende thema's aan de orde: faunabeheer, jacht, schadebestrijding, vrijstelling soorten, gebiedsbescherming, houtopstanden en natuurbeleid. Voor zover relevant, is in de onderstaande paragrafen aandacht besteed aan de provinciale uitwerking van de Wet natuurbescherming.

B1.1.1 Bescherming planten- en diersoorten

Bescherming op grond van de Wet natuurbescherming

Hoofdstuk 3 van de Wet natuurbescherming regelt de bescherming van planten- en diersoorten. De wet maakt onderscheid tussen drie beschermingsregimes: Vogelrichtlijnsoorten, Habitatrichtlijnsoorten en andere soorten.

Vogelrichtlijnsoorten

Voor Vogelrichtlijnsoorten zijn de relevante verbodsbepalingen, in het kader van een verkennend flora- en faunaonderzoek, opgenomen in artikel 3.1. Op grond van dit artikel is het verboden:

- Opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels te doden of te vangen.
- Opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
- Opzettelijk vogels te verstoren. Dit verbod is alleen van toepassing wanneer hierdoor een wezenlijke invloed op de staat van instandhouding optreedt.

Een ontheffing van de verbodsbepalingen voor Vogelrichtlijnsoorten kan worden verleend door Gedeputeerde Staten. Provinciale Staten hebben in de wet de bevoegdheid gekregen voor het verlenen van vrijstellen, opgenomen in provinciale verordeningen. Ontheffingen of vrijstellingen worden alleen verleend, wanneer is aangetoond dat er geen andere bevredigende oplossingen zijn en wanneer sprake is van (o.a.) een belang:

- In het kader van volksgezondheid of openbare veiligheid.
- In het kader van de veiligheid van het luchtverkeer.
- In het kader van bescherming van flora en fauna.

Daarbij wordt tevens getoetst of de staat van instandhouding van de soort niet verslechtert.

Nest- en rustplaatsen van vogels – jaarrond beschermde nesten

Voor een aantal vogelsoorten geldt dat het nest ook buiten het broedseizoen beschermd is (Dienst Regelingen, 2009). Daarbij zijn vijf categorieën vaste nesten te onderscheiden:

1. Nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, daarbuiten in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats (bijvoorbeeld steenuil).

2. Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop. De fysieke voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (bijvoorbeeld roek, gierzwaluw, huismus).
3. Nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die (vrijwel) elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop. De fysieke voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (bijvoorbeeld ooievaar, kerkuil, slechtvalk).
4. Nesten van vogels die jaar in, jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen (bijvoorbeeld boomvalk, buizerd, ransuil).
5. Nesten van vogels die vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar tevoren hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen (bijvoorbeeld oeverzwaluw, ekster en groene specht). Een omgevingscheck door een deskundige dient uit te wijzen of in de omgeving voldoende gelegenheid is om zelfstandig een nieuw nest te bouwen of te zoeken.

Welke soorten tot een van de vijf bovengenoemde categorieën behoren, is vastgelegd in een lijst met circa tachtig soorten.

Habitatrichtlijnsoorten

De relevante verbodsbepalingen, in het kader van een verkennend flora- en faunaonderzoek, voor Habitatrichtlijnsoorten zijn opgenomen in artikel 3.5 van de Wet natuurbescherming. Dit artikel stelt een verbod op het:

- Opzettelijk doden of vangen van in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV onderdeel a van de Habitatrichtlijn, bijlage II van het Verdrag van Bern of bijlage I van het verdrag van Bonn (zie bijlage 2).
- Opzettelijk verstoren van dieren van genoemde soorten.
- Opstellen vernielen of rapen van eieren van dieren van genoemde soorten.
- Opzettelijk beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren van genoemde soorten.
- Opzettelijk plukken, verzamelen, afsnijden, ontwortelen of vernielen van planten van soorten, genoemd in bijlage IV onderdeel b van de Habitatrichtlijn, bijlage I van het Verdrag van Bern.

Ook voor de verbodsbepalingen voor Habitatrichtlijnsoorten kunnen Gedeputeerde Staten een ontheffing verlenen en kunnen Provinciale Staten bij verordening vrijstellingen verlenen. Ontheffingen of vrijstellingen worden alleen verleend, wanneer is aangetoond dat er geen andere bevredigende oplossingen zijn en wanneer sprake is van (o.a.) een belang:

- In het kader van bescherming van flora en fauna of de instandhouding van natuurlijke habitats.
- In het kader van volksgezondheid, openbare veiligheid of andere redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijk gunstige effecten.

Daarbij wordt tevens getoetst of er afbreuk gedaan wordt aan het streven om de populaties binnen het natuurlijk verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

Andere soorten

Tot slot is een aantal planten- en diersoorten in de Wet natuurbescherming aangewezen als nationaal beschermde soorten. Deze soorten zijn alleen beschermd op grond van de Nederlandse wet en zijn niet genoemd in Europese richtlijnen of verdragen. Om welke soorten het gaat, is aangegeven in bijlage 2. De relevante verbodsbepalingen, in het kader van een verkennend flora- en faunaonderzoek, voor de nationaal beschermde soorten zijn opgenomen in artikel 3.10 van de wet. Het is verboden:

- Opzettelijk in het wild levende dieren van de nationaal beschermde soorten te doden of te vangen.
- Opzettelijk vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren van nationaal beschermde soorten te beschadigen of vernielen.

- Opzettelijk planten van de nationaal beschermde soorten te plukken, verzamelen, af te snijden, ontwortelen of te vernielen.

Wederom is Gedeputeerde Staten bevoegd ontheffing te verlenen van de verbodsbepalingen en kunnen Provinciale Staten bij verordening vrijstellingen verlenen. Hiervoor gelden dezelfde regels als voor Habitatrichtlijnsoorten, waarbij de noodzaak voor de ontheffing of vrijstelling aanvullend ook verband kan houden met (o.a.):

- Ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van een gebied en het daaropvolgend gebruik van het gebied.
- Bestendig beheer of onderhoud in landbouw en bosbouw.
- Bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen of in het kader van natuurbeheer.
- Bestendig beheer of onderhoud van de landschappelijke kwaliteiten van een gebied.
- Algemeen belang.

Daarbij wordt tevens getoetst of er afbreuk gedaan wordt aan het streven om de populaties binnen het natuurlijk verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

Gedragscodes

De verboden die in de artikelen 3.1, 3.5 en 3.10 zijn neergelegd, zijn niet van toepassing wanneer wordt gehandeld volgens een door de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit goedgekeurde gedragscode. Gedragscodes kunnen worden opgesteld voor handelingen in het kader van bestendig beheer en onderhoud, bestendig gebruik en ruimtelijke ontwikkeling of inrichting. Toepassing van een goedgekeurde gedragscode waarborgt dat zorgvuldig wordt gehandeld.

Provinciale verordeningen

Op grond van de Wet natuurbescherming hebben Provinciale Staten de bevoegdheid om in provinciale verordeningen algemene vrijstellingen te verlenen van de verbodsbepalingen genoemd in de wet. Van deze bevoegdheid hebben de verschillende provincies gebruik gemaakt. Dat betekent, dat de bescherming die soorten genieten, kan verschillen tussen provincies. De consequenties van de verordening van de provincie Noord-Brabant voor de bescherming van planten- en diersoorten zijn hieronder kort beschreven.

De provincie Noord-Brabant heeft de Verordening natuurbescherming vastgesteld. In hoofdstuk 3 van deze verordening zijn vrijstellingen opgenomen voor beschermde soorten.

Voor verschillende nationaal beschermde diersoorten (zie bijlage 3) verleent Provinciale Staten vrijstelling van het verbod op het vangen van dieren en het beschadigen en vernielen van voortplantingsplaatsen van dieren ten behoeve van ruimtelijke ontwikkeling en bestendig beheer en onderhoud. Deze vrijstellingen gelden alleen wanneer er geen andere bevredigende oplossing bestaat.

De verordening stelt daarnaast dat het opzettelijk verontrusten van overwinterende ganzen in door GS aangewezen ganzenrust- en foerageergebieden moet worden beschouwd als van wezenlijke invloed op de staat van instandhouding van de ganzensoort.

B1.1.2 Bescherming natuurgebieden

Hoofdstuk 2 van de Wet natuurbescherming regelt de bescherming van Natura 2000-gebieden (Vogel- en Habitatrichtlijngebieden). Deze gebieden vormen, samen met Natura 2000-gebieden in andere Europese landen, een samenhangend geheel van natuurgebieden voor behoud, ontwikkeling en herstel van de Europese biodiversiteit. In Nederland zijn ruim 160 Natura 2000-gebieden aangewezen. De ecologische doelen (instandhoudingsdoelstellingen) die in deze gebieden worden nagestreefd, zijn vastgelegd in de Aanwijzingsbesluiten.

In paragraaf 2.3 van de Wet natuurbescherming zijn regels opgenomen voor de beoordeling van effecten van plannen, projecten en andere handelingen op Natura 2000-gebieden.

Voor het realiseren van projecten of verrichten van andere handelingen – ongeacht of zij plaatsvinden binnen of buiten de begrenzing van Natura 2000-gebied – is een vergunning in het kader van de Wet natuurbescherming

nodig, wanneer zij de kwaliteit van de natuurlijke habitattypen of de habitattypen van soorten kunnen verslechteren of een verstorend effect kunnen hebben op soorten waarvoor het gebied is aangewezen. De instandhoudingsdoelstellingen die voor het gebied zijn opgesteld zijn leidend bij de beoordeling van de effecten. Gedeputeerde Staten van de provincie zijn bevoegd om een vergunning te verlenen voor projecten die kunnen leiden tot negatieve effecten op de instandhoudingsdoelstellingen. Bij vergunningaanvraag dient de initiatiefnemer een zogenaamde "passende beoordeling" in te dienen. Vergunning wordt verleend, wanneer uit deze passende beoordeling blijkt dat de natuurlijke kenmerken van het gebied met zekerheid niet worden aangetast óf wanneer, indien wel sprake is van aantasting van de natuurlijke kenmerken, wordt voldaan aan de volgende voorwaarden:

- Er zijn geen alternatieve oplossingen.
- Er is sprake van dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard.
- Er worden compenserende maatregelen getroffen om te waarborgen dat de algehele samenhang van het Natura 2000-gebied bewaard blijft.

Voor het vaststellen van plannen die kunnen leiden tot negatieve effecten op de instandhoudingsdoelstellingen geldt eveneens dat een passende beoordeling moet worden opgesteld. Vaststelling van het plan vindt pas plaats, wanneer is aangetoond dat geen aantasting plaatsvindt van de instandhoudingsdoelstellingen of wanneer wordt voldaan aan de hiervoor genoemde voorwaarden.

B1.1.3 Bescherming houtopstanden

Tot slot regelt hoofdstuk 4 van de Wet natuurbescherming de bescherming van houtopstanden. Het hoofdstuk ziet alleen toe op houtopstanden van minimaal 10 are of rijbeplantingen van meer dan twintig bomen, gelegen buiten de door de gemeenteraad vastgestelde grenzen van de bebouwde kom. Houtopstanden op erven en in tuinen, fruitbomen, windschermen om boomgaarden, kerstbomen en kweekgoed en populieren- en wilgenopstanden langs (water)wegen en landbouwgronden en ten behoeve van biomassaproductie (onder voorwaarden) vallen niet onder de werking van de Wet natuurbescherming.

Kap van (delen van) houtopstanden dient vooraf gemeld te worden bij Gedeputeerde Staten. De provincie stelt bij verordening eisen aan de manier waarop deze melding moet worden gedaan. De geveldde houtopstand moet binnen drie jaar na kap worden herplant op deze locatie. Ook aan de wijze van herplant kunnen provincies bij verordening eisen stellen. Tevens kunnen provincies vrijstelling verlenen van de herplantplicht.

Daarnaast stellen gemeenten veelal aanvullende regels op ten aanzien van de kap van bomen (kapvergunningplicht). Deze regels betreffen meestal alleen de kap van bomen binnen de bebouwde kom en/of de kap van waardevolle of monumentale bomen.

B1.2 Provinciale gebiedsbescherming

Het Natuurnetwerk Nederland (voorheen Ecologische Hoofdstructuur, EHS) dat globaal is aangewezen in het Structuurschema Groene Ruimte, is op provinciaal niveau uitgewerkt en exact begrensd. Binnen de provincie Noord-Brabant is deze begrenzing uitgewerkt in kaartbank Noord-Brabant.

Het ruimtelijk beleid voor het Nationaal Natuurnetwerk (NNN) is erop gericht de wezenlijke kenmerken van de gebieden te ontwikkelen, herstellen en behouden. Derhalve is voor het NNN het 'nee, tenzij'-regime ingevoerd. Volgens dit regime dient allereerst vastgesteld te worden of de geplande ingreep significant negatieve effecten heeft op de in het NNN-gebied aanwezige wezenlijke kenmerken en waarden. Wanneer dit zo is, geldt in principe dat de ingreep geen doorgang kan vinden. Uitzondering geldt alleen voor ingrepen waarbij sprake is van groot openbaar belang en waarbij geen alternatieven voor de plannen beschikbaar zijn. In dat geval dient compensatie van de aangetaste waarden plaats te vinden (Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit et al., 2007).

B2 BESCHERMDE SOORTEN

Naast de bescherming van Vogelrichtlijnsoorten, bevat de Wet natuurbescherming verbodsbepalingen voor de soorten opgenomen in Bijlage IV onderdeel a en b van de Habitatrichtlijn, Bijlage I en II van het Verdrag van Bern en Bijlage I van het verdrag van Bonn. De betreffende soorten zijn in de onderstaande tabel opgenomen. De nationaal beschermde soorten zijn opgenomen in de tweede tabel in deze bijlage.

Tabel 3 Soorten Habitatrichtlijn, Verdrag van Bern en Verdrag van Bonn.

Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam	Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam
Zoogdieren			
Baardvleermuis	<i>Myotis mystacinus</i>	Ruige dwergvleermuis	<i>Pipistrellus nathusii</i>
Bechsteins vleermuis	<i>Myotis bechsteini</i>	Spitsdolfijn van Gray	<i>Mesoplodon grayi</i>
Bever	<i>Castor fiber</i>	Tuimelaar	<i>Tursiops truncatus</i>
Bosvleermuis	<i>Nyctalus leisleri</i>	Tweekleurige vleermuis	<i>Vespertilio murinus</i>
Brandts vleermuis	<i>Myotis brandti</i>	Vale vleermuis	<i>Myotis myotis</i>
Bruinvis	<i>Phocoena phocoena</i>	Watervleermuis	<i>Myotis daubentoni</i>
Bulrug	<i>Megaptera novaeangliae</i>	Walrus	<i>Odobenus rosmarus</i>
Butskop	<i>Hyperoodon ampullatus</i>	Witflankdolfijn	<i>Lagenorhynchus acutus</i>
Dwergpotvis	<i>Kogia breviceps</i>	Witsnuitdolfijn	<i>Lagenorhynchus albirostris</i>
Dwergvinvis	<i>Balaenoptera acutorostrata</i>	Witte dolfijn	<i>Delphinapterus leucas</i>
Franjestaart	<i>Myotis nattereri</i>	Wolf	<i>Canis lupus</i>
Gestreepte dolfijn	<i>Stenella coeruleoalba</i>	Amfibieën	
Gewone dolfijn	<i>Delphinus delphis</i>	Boomkikker	<i>Hyla arborea</i>
Gewone dwergvleermuis	<i>Pipistrellus pipistrellus</i>	Geelbuikvuurpad	<i>Bombina variegata</i>
Gewone grootoorvleermuis	<i>Plecotus auritus</i>	Heikikker	<i>Rana arvalis</i>
Grijze grootoorvleermuis	<i>Plecotus austriacus</i>	Kamsalamander	<i>Triturus cristatus</i>
Grote hoefijzerneus	<i>Rhinolophus ferrumequinum</i>	Knoflookpad	<i>Pelobates fuscus</i>
Grote rosse vleermuis	<i>Nyctalus lasiopterus</i>	Poelkikker	<i>Rana lessonae</i>
Gewone spitsdolfijn	<i>Mesoplodon bidens</i>	Rugstreepad	<i>Bufo calamita</i>
Gewone vinvis	<i>Balaenoptera physalus</i>	Vroedmeesterpad	<i>Alytes obstetricans</i>
Griend	<i>Globicephala melas</i>	Reptielen	
Grijze dolfijn	<i>Grampus griseus</i>	Dikkopschildpad	<i>Caretta caretta</i>
Hamster	<i>Cricetus crisetus</i>	Gladde slang	<i>Coronella austriaca</i>
Hazelmuis	<i>Musccardinus avellanarius</i>	Kemp's zeeschildpad	<i>Lepidochelys kempii</i>
Ingekorven vleermuis	<i>Myotis emarginatus</i>	Lederschildpad	<i>Dermochelys coriacea</i>
Kleine hoefijzerneus	<i>Rhinolophus hipposideros</i>	Muurhagedis	<i>Podarcis muralis</i>
Kleine zwaardwalvis	<i>Pseudorca crassidens</i>	Soepschildpad	<i>Chelonia mydas</i>
Laatvlieger	<i>Eptesicus serotinus</i>	Zandhagedis	<i>Lacerta agilis</i>
Lynx	<i>Lynx lynx</i>	Vissen	
Meervleermuis	<i>Myotis dasycneme</i>	Houting	<i>Coregonus oxyrinchus</i>
Mopsvleermuis	<i>Barbastella barbastellus</i>	Steur	<i>Acipenser sturio</i>
Narwal	<i>Monodon monoceros</i>	Dagvlinders	
Noordse vleermuis	<i>Eptesicus nilssoni</i>	Apollovlinder	<i>Parnassius apollo</i>
Noordse woelmuis	<i>Microtus oeconomus</i>	Boszandoog	<i>Lopinga achine</i>
Noordse vinvis	<i>Balaenoptera borealis</i>	Donker pimpinelblauwtje	<i>Phengaris nausithous</i>
Orca	<i>Orcinus orca</i>	Grote vuurvlinder	<i>Lycaena dispar</i>
		Moerasparelmoervlinder	<i>Euphydryas aurinia</i>

Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam
Otter	<i>Lutra lutra</i>
Potvis	<i>Physeter catodon</i>
Rosse vleermuis	<i>Nyctalus noctula</i>
Libellen	
Bronslibel	<i>Oxygastra curtisii</i>
Gaffellibel	<i>Ophiogomphus cecilia</i>
Gevlekte witsnuitlibel	<i>Leucorrhinia pectoralis</i>
Groene glazenmaker	<i>Aeshna viridis</i>
Mercurwaterjuffer	<i>Coenagrion mercuriale</i>
Noordse winterjuffer	<i>Sympecma annulata</i>
Oostelijke witsnuitlibel	<i>Leucorrhinia albifrons</i>
Sierlijke witsnuitlibel	<i>Leucorrhinia caudalis</i>
Rivierrombout	<i>Gomphus flavipes</i>
Kevers	
Brede geelrandwaterroofkever	<i>Dytiscus latissimus</i>
Gestreepte waterroofkever	<i>Graphoderus bilineatus</i>
Juchtleerkever	<i>Osmoderma eremita</i>
Vermiljoenkever	<i>Cucujus cinnaberinus</i>

Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam
Pimpernelblauwtje	<i>Phengaris teleius</i>
Tijmblauwtje	<i>Maculinea arion</i>
Zilverstreephooibeestje	<i>Coenonympha hero</i>
Planten	
Drijvende waterweegbree	<i>Luronium natans</i>
Geel schorpioenmos	<i>Hamatocaulis vernicosus</i>
Groenknolorchis	<i>Liparis loeselii</i>
Kleine vlotvaren	<i>Salvinia natans</i>
Kruipend moerasscherm	<i>Apium repens</i>
liggende raket	<i>Sisymbrium supinum</i>
Tonghaarmuts	<i>Orthotrichum rogeri</i>
Zomerschroeforchis	<i>Spiranthes aestivalis</i>
Overige soorten	
Bataafse stroommossel	<i>Unio crassus</i>
Oeveraas	<i>Palingenia longicauda</i>
Platte schijfhoren	<i>Anisus vorticulus</i>
Teunisbloempijlstaart	<i>Proserpinus proserpina</i>

Tabel 4 Andere soorten.

Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam
Zoogdieren	
Aardmuis	<i>Microtus agrestis</i>
Boommarter	<i>Martes martes</i>
Bosmuis	<i>Apodemus sylvaticus</i>
Bunzing	<i>Mustela putorius</i>
Damhert	<i>Dama dama</i>
Das	<i>Meles meles</i>
Dwergmuis	<i>Micromys minutus</i>
Dwergspitsmuis	<i>Sorex minutus</i>
Edelhert	<i>Cervus elaphus</i>
Eekhoorn	<i>Sciurus vulgaris</i>
Egel	<i>Erinaceus europaeus</i>
Eikelmuis	<i>Eliomys quercinus</i>
Gewone bosspitsmuis	<i>Sorex araneus</i>
Gewone zeehond	<i>Phoca vitulina</i>
Grote bosmuis	<i>Apodemus flavicollis</i>
Grijze zeehond	<i>Halichoerus grypus</i>
Haas	<i>Lepus europaeus</i>
Hermelijn	<i>Mustela erminea</i>
Huisspitsmuis	<i>Crocodyrus russula</i>
Konijn	<i>Oryctolagus cuniculus</i>
Molmuis	<i>Arvicola scherman</i>
Ondergrondse woelmuis	<i>Microtus subterraneus</i>
Ree	<i>Capreolus capreolus</i>
Rosse woelmuis	<i>Myodes glareolus</i>

Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam
Woelrat	<i>Arvicola amphibius</i>
Amfibieën	
Alpenwatersalamander	<i>Triturus alpestris</i>
Bruine kikker	<i>Rana temporaria</i>
Gewone pad	<i>Bufo bufo</i>
Kleine watersalamander	<i>Lissotriton vulgaris</i>
Meerkikker	<i>Rana ridibunda</i>
Middelste groene kikker	<i>Rana klepton esculentus</i>
Vinpootsalamander	<i>Lissotriton helveticus</i>
Vuursalamander	<i>Salamandra salamandra</i>
Reptielen	
Adder	<i>Vipera berus</i>
Hazelworm	<i>Anguis fragilis</i>
Levendbarende hagedis	<i>Zootoca vivipara</i>
Ringslang	<i>Natrix natrix</i>
Vissen	
Beekdonderpad	<i>Cottus rhenanus</i>
Beekprik	<i>Lampetra planeri</i>
Elrits	<i>Phoxinus phoxinus</i>
Gestippelde alver	<i>Alburnoides bipunctatus</i>
Grote modderkruiper	<i>Misgurnus fossilis</i>
Kwabaal	<i>Lota lota</i>
Dagvlinders	
Aardbeivlinder	<i>Pyrgus malvae</i>
Bosparelmoevlinder	<i>Melitaea athalia</i>

Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam
Steenmarter	<i>Martes foina</i>
Tweekleurige bosspitsmuis	<i>Sorex coronatus</i>
Veldmuis	<i>Microtus arvalis</i>
Veldspitsmuis	<i>Crocidura leucodon</i>
Vos	<i>Vulpes vulpes</i>
Waterspitsmuis	<i>Neomys fodiens</i>
Wezel	<i>Mustela nivalis</i>
Wild zwijn	<i>Sus scrofa</i>
Grote weerschijnvlinder	<i>Apatura iris</i>
Iepenpage	<i>Satyrium w-album</i>
Kleine heivlinder	<i>Hipparchia statilinus</i>
Kleine ijsvogelvlinder	<i>Limenitis camilla</i>
Kommavlinder	<i>Hesperia comma</i>
Pimpernelblauwtje	<i>Phengaris teleius</i>
Sleedoorpage	<i>Thecla betulea</i>
Spiegeldikkopje	<i>Heteropterus morpheus</i>
Veenbesblauwtje	<i>Plebejus optilete</i>
Veenbesparelmoervlinder	<i>Boloria aquilonaris</i>
Zilveren maan	<i>Boloria selene</i>
Libellen	
Beekrombout	<i>Gomphus vulgatissimus</i>
Bosbeekjuffer	<i>Calopteryx virgo</i>
Donkere waterjuffer	<i>Coenagrion armatum</i>
Gevlekte glanslibel	<i>Somatochlora flavomaculata</i>
Gewone bronlibel	<i>Cordulegaster boltonii</i>
Hoogveenglanslibel	<i>Somatochlora arctica</i>
Kempische heidelibel	<i>Sympetrum depressiusculum</i>
Speerwaterjuffer	<i>Coenagrion hastulatum</i>
Kevers	
Vliegend hert	<i>Lucanus cervus</i>
Planten	
Akkerboterbloem	<i>Ranunculus arvensis</i>
Akkerdoornzaad	<i>Torilis arvensis</i>
Akkerogentroost	<i>Odentites vernus</i>
Beklierde ogentroost	<i>Euphrasia officinalis</i>
Berggamader	<i>Teucrium montanum</i>
Bergnachtorchis	<i>Platanthera montana</i>
Blaasvaren	<i>Cystopteris fragilis</i>
Blauw guichelheil	<i>Anagallis arvensis</i>
Bokkenorchis	<i>Himantoglossum hircinum</i>
Bosboterbloem	<i>Ranunculus polyanthemos</i>
Bosdravik	<i>Bromopsis ramosa</i>
Brave hendrik	<i>Chenopodium bonus-henricus</i>
Brede wolfsmelk	<i>Euphorbia platyphyllos</i>
Breed wollegras	<i>Eriophorum latifolium</i>
Bruinrode wespenorchis	<i>Epipactis atrorubens</i>

Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam
Bruin dikkopje	<i>Erynnis tages</i>
Bruine eikenpage	<i>Satyrium ilicis</i>
Donker pimpernelblauwtje	<i>Phengaris nausithous</i>
Duinparelmoervlinder	<i>Argynnis niobe</i>
Gentiaanblauwtje	<i>Phengaris alcon</i>
Grote parelmoervlinder	<i>Argynnis aglaja</i>
Grote vos	<i>Nymphalis polychloris</i>
Grote vuurvlinder	<i>Lycaena dispar</i>
Groensteel	<i>Asplenium viride</i>
Groot spiegelklokje	<i>Legousia speculum-veneris</i>
Grote bosaardbei	<i>Fragaria moschata</i>
Grote leeuwenklauw	<i>Aphanes arvensis</i>
Honingorchis	<i>Herminium monorchis</i>
Kalkboterbloem	<i>Ranunculus polyanthemos</i>
Kalketrip	<i>Centaurea calcitrapa</i>
Karhuizer anjer	<i>Dianthus carthusianorum</i>
Karwijselie	<i>Selinum carvifolia</i>
Kleine ereprijs	<i>Veronica verna</i>
Kleine schorseneer	<i>Scorzonera humilis</i>
Kleine wolfsmelk	<i>Euphorbia exigua</i>
Kluwenklokje	<i>Campanula glomerata</i>
Knollathyrus	<i>Lathyrus linifolius</i>
Knolspirea	<i>Filipendula vulgaris</i>
Korensla	<i>Amoseris minima</i>
Kranskarwij	<i>Carum verticillatum</i>
Kruiptijm	<i>Thymus serpyllum</i>
Lange zonnedauw	<i>Drosera anglica</i>
Liggende ereprijs	<i>Veronica prostrata</i>
Moerasgamander	<i>Teucrium scordium</i>
Muurbloem	<i>Erysimum cheiri</i>
Naakte lathyrus	<i>Lathyrus aphaca</i>
Naaldenkervel	<i>Scanix pecten-veneris</i>
Pijlscheefkelk	<i>Arabis hirsuta</i>
Roggelelie	<i>Lilium bulbiferum</i>
Rood peperboompje	<i>Daphne mezereum</i>
Rozenkransje	<i>Antennaria dioica</i>
Ruw pazelzaad	<i>Lithospermum arvense</i>
Scherpkruid	<i>Asperugo procumbens</i>
Schubvaren	<i>Asplenium ceterach</i>
Schubzegge	<i>Carex lepidocarpa</i>
Smalle raai	<i>Galeopsis angustifolia</i>
Spits havikskruid	<i>Hieracium lactucella</i>
Steenbraam	<i>Rubus saxatilis</i>
Stijve wolfsmelk	<i>Euphorbia stricta</i>
Stofzaad	<i>Monotropa hypopitys</i>
Tengere distel	<i>Carduus tenuiflorus</i>

Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam
Dennenorchis	<i>Goodyera repens</i>
Dreps	<i>Bromus secalinus</i>
Echte gamander	<i>Teucrium chamaedrys</i>
Franjegtiaan	<i>Gentianopsis ciliata</i>
Geelgroene wespenorchis	<i>Epipactis muelleri</i>
Geplooide vrouwenmantel	<i>Alchemilla subcrenata</i>
Getande veldsla	<i>Valerianella dentata</i>
Gevlekt zonneroosje	<i>Tuberaria guttata</i>
Glad biggenkruid	<i>Hypochaeris glabra</i>
Gladde zegge	<i>Carex laevigata</i>
Groene nachtorchis	<i>Dactylorhiza viridis</i>
Zweedse kornoelje	<i>Cornus suecica</i>

Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam
Tengere veldmuur	<i>Minuartia hybrida</i>
Trosgamander	<i>Teucrium botrys</i>
Veenbloembies	<i>Scheuchzeria palustris</i>
Vliegenorchis	<i>Ophrys insectifera</i>
Vroege ereprijs	<i>Veronica praecox</i>
Wilde averuit	<i>Artemisia campestris</i>
Wilde ridderspoor	<i>Consolida regalis</i>
Wilde weit	<i>Melampyrum arvense</i>
Wolfskers	<i>Atropa belladonna</i>
Zandwolfsmelk	<i>Euphorbia seguieriana</i>
Zinkviooltje	<i>Viola lutea calaminaria</i>
Overige soorten	
Europese rivierkreeft	<i>Astacus astacus</i>

B3 JAARROND BESCHERMDE VOGELNESTEN

De opgestelde lijst met jaarrond beschermde nesten conform de provinciale beleidsregels passieve soortenbescherming provincie Noord-Brabant. Van de onderstaande soorten zijn de nesten jaarrond beschermd binnen provincie Noord-Brabant en moeten er mitigerende maatregelen getroffen worden indien er een activiteit plaatsvindt die de nestlocatie kan beschadigen of de gunstige staat van instandhouding in gevaar kan brengen.

Soort	Beschermings-categorie
Boomvalk	4
Buizerd	4
Gierzwaluw	2
Grote gele kwikstaart	3
Havik	4
Huismus	2
Kerkuil	3
Oehoe	3
Ooievaar	3
Ransuil	4
Roek	2
Slechtvalk	3
Sperwer	4
Steenuil	1
Wespendief	4
Zwarte wouw	4

Zeearend	5
Zwarte kraai	5
Zwarte mees	5
Zwarte roodstaart	5
Zwarte specht	5

Soort	Beschermings-categorie
Blauwe reiger	5
Boerenzwaluw	5
Bonte vliegenvanger	5
Boomklever	5
Boomkruiper	5
Bosuil	5
Brilduiker	5
Draaihals	5
Eidereend	5
Ekster	5
Gekraagde roodstaart	5
Glanskop	5
Gauwe vliegenvanger	5
Groene specht	5
Grote bonte specht	5
Hop	5
Huiszwaluw	5
Ijsvogel	5
Kleine bonte specht	5
Kleine vliegenvanger	5
Koolmees	5
Kortsnavelboomkruiper	5
Oeverzwaluw	5
Pimpelmees	5
Raaf	5
Ruigpootuil	5
Spreeuw	5
Tapuit	5
Torenvalk	5

Categorieën

- 1: Jaarrond gebruikte nesten (steenuil)
- 2: Zeer honkvaste koloniebroeders of afhankelijk bebouwing
- 3: Zeer honkvaste broeders of afhankelijk bebouwing (geen kolonie)
- 4: Vogels die ieder jaar terugkeren naar specifiek nest
- 5: Honkvaste broeders, maar voldoende flexibel

B4 PROVINCIALE VRIJSTELLING

Provinciale Staten kunnen bij verordening vrijstelling verlenen van de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming. Ten behoeve van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling en bestendig beheer en onderhoud heeft de provincie Noord-Brabant een vrijstelling verleend voor de soorten zoals opgenomen in de onderstaande tabel.

Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam	Periode vrijstelling
Zoogdieren		
Aardmuis	<i>Microtus agrestis</i>	Onbeperkt
Bosmuis	<i>Apodemus sylvaticus</i>	Onbeperkt
Dwergmuis	<i>Micromys minutus</i>	Onbeperkt
Dwergspitsmuis	<i>Sorex minutus</i>	Onbeperkt
Egel	<i>Erinaceus europaeus</i>	Onbeperkt
Gewone bosspitsmuis	<i>Sorex araneus</i>	Onbeperkt
Haas	<i>Lepus europaeus</i>	Onbeperkt
Huisspitsmuis	<i>Crocidura russula</i>	Onbeperkt
Konijn	<i>Oryctolagus cuniculus</i>	Onbeperkt
Ondergrondse woelmuis	<i>Microtus subterraneus</i>	Onbeperkt
Ree	<i>Capreolus capreolus</i>	Onbeperkt
Rosse woelmuis	<i>Myodes glareolus</i>	Onbeperkt
Tweekleurige bosspitsmuis	<i>Sorex coronatus</i>	Onbeperkt
Veldmuis	<i>Microtus arvalis</i>	Onbeperkt
Vos	<i>Vulpes vulpes</i>	Onbeperkt
Wild zwijn	<i>Sus scrofa</i>	Onbeperkt
Woelrat	<i>Arvicola amphibius</i>	Onbeperkt
Amfibieën		
Bruine kikker	<i>Rana temporaria</i>	Onbeperkt
Gewone pad	<i>Bufo bufo</i>	Onbeperkt
Kleine watersalamander	<i>Lissotriton vulgaris</i>	Onbeperkt
Meerkikker	<i>Rana ridibunda</i>	Onbeperkt
Middelste groene kikker	<i>Rana esculenta</i>	Onbeperkt

